

EMEK YAYINLARI

DEMBİR DERGİSİ

Derleyen
Özkan Günal _ Emine Aytül Erol

Editör
Özkan Günal

Tasarım
Özkan Günal

SAYI-8
Ağustos 2015

İnsan

EMEK YAYINEVİ
Reyhan Mah. Cumhuriyet Cad. Doruk İşh. No:150 D:1B/38
Osmangazi BURSA
Tel : 0(224) 241 03 22

info@emekyayinevi.com
www.emekyayinevi.com

©2015 Emek Yayınevi
Eserin tüm yayın hakları Emek Yayınevi'ne aittir.
Yazılı izin olmadan kısmen veya tamamen hiçbir yolla kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Ücretsizdir, parayla satılmaz.

EDİTÖRDEN

Ey Kamil'an, Ey Arif'an, Ey Aşık'an, Ey Derviş'an, Ey Sadık'an, Ey Muhib'ban.

Bu dergi Namı Dampirli Halil İbrahim Baki Hz'nin gönlünden, gönlümüze ektiği mana zevklerinin, yine O'nun hizmetiyle yeşerip zuhura gelişindeki anlatımları içermektedir. Dergimizin sekizinci sayısının konusu, **İnsan...**

Sayfa 4

İnsan, iki ayağının üzerinde yürüten, eliyle tutan, gören, isteyen, bilen, gücü olan, söyleyen ve işiten canlıdır dersek noksan olur. Bu özellikler insanın canlı mahluk oluşudur ki buna tüm diğer canlılar da dahil olup canlı metabolizma denir. İnsanı insan yapan canlı metabolizma oluşu olsa idi diğer canlılardan farkı kalmazdı.

İÇİNDEKİLER

AYIN KONUSU

Sayfa 7

İnsan...

İnsanın ne olduğunu görebilmek için Mısıri Niyazi Sultanın bizi diyerek bizim ne olduğumuzu anlattığı dizelere, bizi ibaresini insan olarak yorumlarsak farklı bir bakış açısı kazanmış oluruz. Ne diyor O yüce sultan,

*Zat-ı Hak'da mahrem-i irfan olan anlar bizi, İlm-i sır da bahr-ı bi-payan olan anlar bizi
Bu fen ağıd; arınatılıb olanlar anlanca, Veh-i bakı hüsnüne hayran olan anlar bizi
Dünya vü ukb ayı ta'mir eylemekden geçmüşiz, Her tarafdın yıkılıp vıran olan anlar bizi
Biz şol ab dahi; bırak dık eğnümüz den şalmız, Varlığın dan soyunup uryan olan anlar bizi
Kahr u lütfu şey'i vahid bilmeyen çekdi azab, Ol azab dan kurtulup sultan olan anlar bizi
Zahida ayık yürürken anlanca sen bizi, Cür'asi safi içip mestan olan anlar bizi
Arifin her bir sözünü duymağa insan gerek, Bu cihan da sanmanz hayvan olan anlar bizi
Ey Niyazi katremiz, deriyaya sal dık biz bugün, Katre nice anlasın unmanz olan anlar bizi
Halkı koyup la-mekân ilin de menzil tutadı, Misriya şol camlar a caman olan anlar bizi*

AYIN RÖPORTAJI

Dembir:
Dergimizin Ağustos ayı sayısının konusu "İnsan". Aslında İnsan, Allah'ın kendisini idraklere sunmak için seçtiği başrol oyuncusudur. İnsan, bilinmeçlik muradı üzere vücuda gelmiş olan şahadet âleminde yani bu kâinata en şerefli mahlukat olarak sahneye çıkmıştır. İnsana hangi pencereden bakalım ki en şerefli mahluk olarak görebilelim efendim?

Sayfa 15

Özkan Günal:

İnsanın zahiri ve batni olarak iki yönü vardır. Gönüller sultanı efendim, "İnsan iki zıttı bünyesinde barındıran canlıdır" derken burayı anlatmaktadır. Bu iki zıt fani olucu zahirliliği ve baki olucu batınlığıdır. Fani olucu zahirliliği yönüne nefis, baki olucu batın yönüne ruh denir.

SİZDEN GELENLER

"İnsan Melekten Üstündür"

Sayfa 23

İnsan olabilmeyen yegâne ve tek yolu insanlık yolunda atılan ilk adım, seyri-i sülûktür ve Efendiye biat ile başlar. İnsan, insan olabilmeyenin anlamını, gerekliliklerini, taşıdığı değeri, sorumluluklarını Efendisinin meydanında, Efendisinden öğrenir, anlar.

İnsan, Allah'ın bilinmeçlik muradı üzere gaye varlık olarak halk edildiğinden, melekten üstündür çünkü halk denilen Allah'ın zahire çıkışıdır. Yani Allah, insanla zahir, görülür olmuştur. Allah, insan için

"Yeryüzündeki halîfemdir"

ALINTI BÖLÜMÜ

Sessizliğimin için de sakladığım en güzel yanım sevmek. Yaşam denen günlük kostumlarına, anlık sahte tatminlerinin arasında ki tek gerçek. Beni ben eden, beni insan eden sıkı sıkıya tutduğuna en güzel şey. Beklentilerden sıyrıp kendini, sadece sevmek.

SEVGİYE DAİR

Kul olmak,
Bir insan için
Ulaşabileceği,
En güzel ve
En değerli
Olgudur.

GÜL KOKULARI

Sayfa 34

UMMANIN ÇOCUKLARI

Yusuf Yörüger 3 yaşında.

Dembir: Yusuf, insan nedir?

Yusuf: İnsanla konuşmaktan mutlu oluyoruz.

Dembir: İnsan ne yapar?

Yusuf: İnsanla konuşarak eder.

Dembir: Allah nasıl insanları sever?

Yusuf: Mutlu insanlar iyi insanlardır.

Sayfa 26

MAKALE
İnsan Sayfa 32

Rahimlerde sizlere dilediği şekli veren O'dur. Başka ilâh yok ancak O vardır. Güçlü O'dur, hikmet sahibi O'dur. Doğrusu Allah katında İsa'nın durumu Âdem'in durumu gibidir. Onu topraktan yarattı. Sonra da ona "Ol" dedi. O da hemen oluverdi. (3:9)

Ey bütün insan kâimeleri, sizleri bir tek kişiden yaratan sonra ondan eşini yaratıp ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinize karşı gelmekten sakının! O Allah'a karşı gelmekten korkun ki siz O'nun ve rahimlerin hürmetine birbirinizden isteklerde bulunursunuz. Şüphesiz ki Allah, üzerinizde gözü bulunuyor. (47) O, öyle bir yaratıcıdır ki sizi çamurdan yarattı, sonra bir ceeli takdiri etti. Bir ceel de O'nun katında adlandırılmıştır. Sonra da siz hâlâ şüphe ediyorsunuz. (62)

BİTİM

Sayfa 38

Değeri okuyucu,

Emek Yayınevi, Dembir dergisinin sekizinci sayısının okuduğunuz için emeği geçenler olarak hepimize çok teşekkür ederiz. Umarız okuduğunuzun İnsan'ın olan bakışınıza katkıda olmuştur.

Amacımız, alışla gelişlik ve ezber bilgileri ile kutsiyeti sınırlanamayacak olan insanın kalıplarının içine sığdırılmaya çalışıldığını gösterip, insan denilinin kutsiyetini ve yaradılış anlamını fark ettirerek bu kalıpları kırmaktır. Allah hiçbir kalıba sığmaz, Allah'a varmak için kendi kalıplarımızı kırmalıyız ki kalıplarımızı kırduğumuzda hür kâinatın yerde insan denilen olabilmeyen ancak ve ancak o zaman yaradılış gayemiz doğrultusunda Hakik'in rızasını kazanmışlardan olup Hakik'in kendisini anlatışına muhatap olabilmeyiz. Kişi, kendi varlığının kaynağı olanı tanıdığı anda kendisini, kendisini tanıdığı anda varlığının kaynağını tanımış olur. Allah'ın bizi bildiği gibi bizde kendimizi bilmeğe başladığımızda Allah ile bilişmiş oluruz. Unutmamalıyız ki gönüller sultanı efendimizin buyurduğu gibi insan, "Taksili Kemal, seyri Cemal için yaratılmıştır"

**Namı Damperli,
Halil İbrahim Baki Hazretleri**

Aşıklık yolundaki tüm canlara selam olsun...

***Sevmenin adı Mecnun Sevilmenin adı Leyla'ysa,
Gönülleri birleştiren Muhabbet-i sevdaysa,
Takdir eden Mevla'ysa, Cümle cihan var oldu
Aşk-u sevdayı meşk için.***

EDİTÖRDEN

Ey Kamil'an, Ey Arif'an, Ey Aşık'an, Ey Derviş'an, Ey Sadık'an, Ey Muhib'ban.

Bu dergi Namı Damperli Halil İbrahim Baki Hz'nin gönlünden, gönlümüze ektiği mana zevklerinin, yine O'nun hizmetiyle yeşerip zuhura gelişindeki anlatımları içermektedir. Dergimizin sekizinci sayısının konusu, **İnsan...**

İnsan, iki ayağının üzerinde yürüyen, eliyle tutan, gören, isteyen, bilen, gücü olan, söyleyen ve işiten canlıdır dersek noksan olur. Bu özellikler insanın canlı mahluk oluşudur ki buna tüm diğer canlılar da dahil olup canlı metabolizma denir. İnsanı insan yapan canlı metabolizma oluşu olsa idi diğer canlılardan farkı kalmazdı.

Mahlukla aradaki farkı koy ortaya denildiğinde, ortaya koyacak farkımız yoksa, henüz biz insanlığımıza ulaşamamışızdır, çünkü insanlık ulaştırılması gereken değerdir ve değeri değerli yapan değerli olanla ziynetlenmektir. Kur'an'ı Kerim'in Tin Suresi 4 ayetinde,

Biz, gerçekten insanı en güzel bir biçimde yarattık

denilerek bu gerçek anlatılır. En güzel biçim ibaresiyle anlatılan suret güzelliği anlamından çok daha fazlasını içermektedir. Buradaki güzelliği, Allah'ı bilecek idrak olarak anlamalıyız. Peygamber efendimizin Hadisi şerifinde,

Şüphesiz ki Allah güzeldir, güzeli sever

beyanı da güzelliğin Allah'a ait olduğunu belirtir. Şimdi, insan en güzel biçimde yaratılmıştır ve güzel olan Allah ise o halde yaratılan insandaki güzellik Allah'ın güzelliğinin tecellisidir diyebiliriz. Bu öyle bir tecellidir ki Allah'ın tecelli ettiği yerde kendiliği zahir olur.

Nasıl mı? görmesiyle, işitmesiyle, zikretmesiyle, fikretmesiyle, bilmesiyle. Artık o talip sıfatlarını aslına tabi kılmış olur ki sıfatlar aslına tabi olunca asıl olan ile asıl olana secde ederler. İşte bu hal insan denilendir ve Hak etmek gerekir.

İnsanın kendisini Hak edişi yaratılış gayesine ermesidir ve bu gaye bilinmek isteyeninin insanı kendisini bilsin diye yaratmış olmasıdır. Tevhit bize yaratılmanın, yaratanın kendisinin dışından bir yerden alıp yaratılmışlığa çıkartması ve kendisinden gayrıyı zahir etmesi olmadığını, her yaratılanın yaratanın kendisinin batınından zahir olduğunu hatta zahir oluşun gayrılık değil bilakis kendiliği olduğunu göstermektedir. Gönüller sultanı Melami Mürşid-i Kamil'i namı Damperli, Halil İbrahim Baki Hz insanın yaratılışı için,

Tahsil-i Kemal, seyr-i Cemal

demiştir. İnsan, Kemal tahsil edip, bu alemde her nereye bakarsa baksın Cemal seyredendir. Kemal tahsili sadece bilgi tahsili değildir, bu tahsilin içinde elbette bilgi de var ama Kemal sadece bilgi değildir. Kemal, edep, erkân, ahlak, meşk, zikir, mana, arınma bütünlüğüdür. Yani mevcut olanı sahibine vermektir. Ver ki seni kendisiyle ziynetleyip sana Cemal seyredecek irfaniyet versinler.

Tevhit gerçeği itibariyle âlemde Cemal'den gayrı bir şey yoktur. İnsanlığına eremeyende bulunmayan, Cemali görececek görüştür. Olanı vermeden olmayanı almak gözümüzdeki perde sayısını çoğaltır. Bilgiyi perde yapacak anlayışla değil perdeyi kaldıracak anlayışla bilgi tahsili gerekir ki buna Tahsil-i Kemal demiştir sultan.

Aşk u niyazlarımla.

Aç gözünü nazar eyle insana
Hak nuru yüzünde Rahşan eylemiş
Ulaşmak dilersen yüce sultana
Hak nuru yüzünde Rahşan eylemiş

Sırrına mazhar yarattı Âdemi
Bilinmekliğini murat eyledi
Âdem gerçeğiyle kendini bildi
Hak nuru yüzünde Rahşan eylemiş

Talip ol sende bu sırrı esrara
Ta ki ulaşasın hüsnü didara
Remz ile zahir olmuş Mustafa'da
Hak nuru yüzünde Rahşan eylemiş

Nerden gelir yolun senin bildiysen
Erenlerin devranına girdiysen
Dostun cemaline nazar ettiysen
Hak nuru yüzünde Rahşan eylemiş

Cevr-ü cefa çekmeyince bilinmez
Kemalatı veçhullaha erilmez
Kendini tanımayanlar dirilmez
Hak nuru yüzünde Rahşan eylemiş

İbrahim'em geldim dostun ilinden
Misk-i amber kokar idi gülünden
Nice güzellikler duydum dilinden
Hak nuru yüzünde Rahşan eylemiş

Benimlesin.

Her ânımda, nerede olsam da hangi hal üzere bulunsam da benimlesin.

Seni unutsam, kendimle olsam, gayrılara kapılsam da benimlesin.

Yaşamın içerisinde var olan her zerrede, cümle görünenle benimlesin.

Aşım, suyum, soluduğumsun.

Yürüyüp tuttuğumsun, diri oluşum, vücudumsun.

Varlığım dediğimle benimlesin.

Terk ettim senden ayrı kılanları, nispetime tövbe ettim varımdan geçip.

Kalktı perdeler, fakirleştim.

Sen hep benimleydin, şimdi ben de seninleyim.

AYIN KONUSU

İnsan...

İnsanın ne olduğunu görebilmek için “Bizi” diyerek bizim ne olduğunu anlattığı dizelere, dizelerdeki “Bizi” kelimesinin yerine “İnsan” kelimesini koyarak yorumlarsak farklı bir bakış açısı kazanmış oluruz. Ne diyor O yüce sultan,

Zat- ı Hak'da mahrem-i irfan olan anlar bizi, İlm-i sırda bahr-ı bi-payan olan anlar bizi

Bu fena gülzarına talib olanlar anlamaz, Vech-i baki hüsnüne hayran olan anlar bizi

Dünya vü ukbayı ta'mir eylemekden geçmişiz, Her taraftan yıkılıp viran olan anlar bizi

Biz şol abdalız bırakdık eğnimizden şalımız, Varlığından soyunup uryan olan anlar bizi

Kahr u lütfu şey'-i vahid bilmeyen çekdi azab, Ol azabdan kurtulup sultan olan anlar bizi

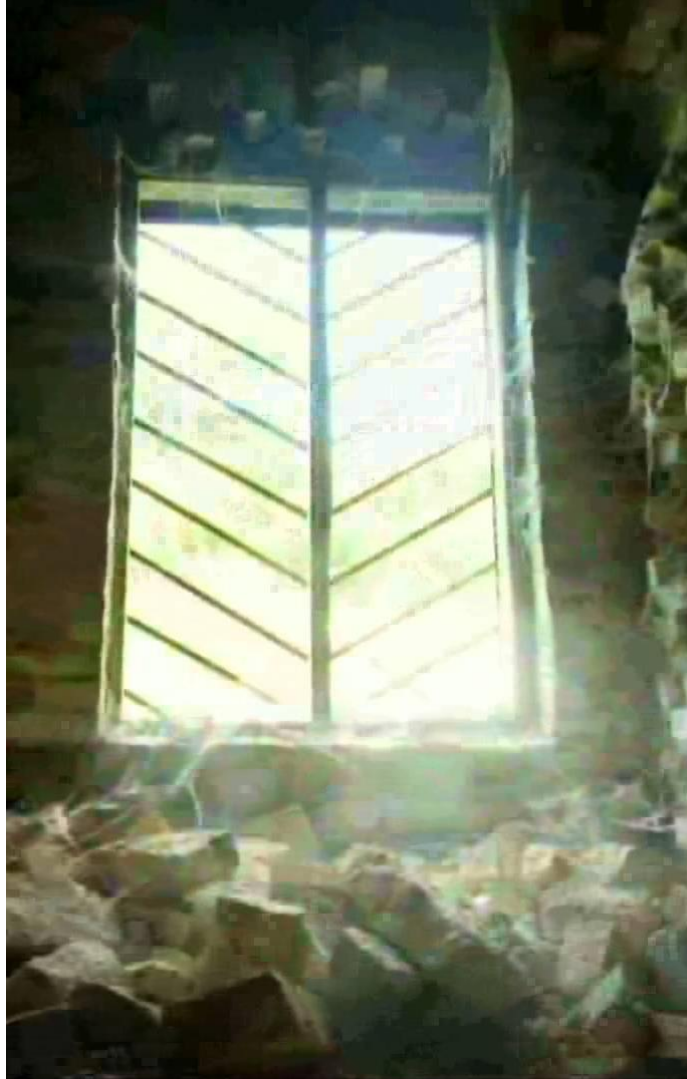
Zahida ayık yürürken anlamazsın sen bizi, Cür'a-i safi içip mestan olan anlar bizi

Arifin her bir sözünü duymağa insan gerek, Bu cihanda sanmanız hayvan olan anlar bizi

Ey Niyazi katremiz deryaya saldıq biz bugün, Katre nice anlasın umman olan anlar bizi

Halkı koyup la-mekân ilinde menzil tutalı, Mısriya şol canlara canan olan anlar bizi

Şimdi bu dizelere “İnsan” kelimesiyle tekrar baktığımızda karşımıza şu dizeler çıkmaktadır.

Zat- ı Hak'ta mahrem-i irfan olandır insan
İlmi sırda bahri bi-payan olandır insan

Bu fena gül zarına talib olan değildir
Veçhi baki hüsnüne hayran olandır insan

Dünya ve ukbayı tamir etmekten geçmiş
Her taraftan yıkılıp viran olandır insan

Şol abdaldır bırakır eğninden şalını
Varlığından soyunup uryan olandır insan

Kahrı lütfu şey'-i vahit bilmeyip azap çeken değil
Ol azaptan kurtulup sultan olandır insan

Zahida ayık duran değil
Cür'a-i safi içip mestan olandır insan

Arifin her bir sözünü duymağa insan gerek
Bu cihanda sanmayın hayvan olandır insan

Ey Niyazi katresin deryaya salandır
Katre nice anlasın umman olandır insan

Halkı koyup la-mekân ilinde menzil tutalı
Mısriye şol canlara canan olandır insan

Şimdi Niyazi Sultanın insanı tarif ettiği bu dizelerinin içeriğini gördüğümüzde, insan denileni görmeye başlarız. Ne diyor Sultan,

- **Zat- ı Hak'ta mahrem-i irfan olandır insan
İlmi sırda bahri bi-payan olandır insan**

Hakk'ın Zatının mahreminde irfan olandır insan çünkü Mahrem ibaresi, herkese açıklanmayan sadece Hak etmiş olanların ulaştığı sır olarak kullanılıyor. Hakk'ın zatına ulaşmanın erdiği sır ile sırlanmasına da irfan deniliyor, bunu şöyle anlatabiliriz. Aşık maşuka giden zorlu ve çetin yolda aşkıyla yana yana ilerlerken ben dediği varlığından arınır. Bu arınma, girdiği yolda karanlığını aydınlatmak için kendi varını yakmasıyla oluşur. Varlıkla girilmeyen aşk deryasına varını yakıp girmektedir. Cenabı Resulullah Efendimizin "Yanarsam ben yanayım" beyanı bize bu hakikati işaret etmektedir.

İşte, aşık benliğinden, nefساني beklentilerinden arınma sonucu soyunduğunda, maşuk zahire gelir ki buna aşık ve maşukun vuslatı denir. Buradaki vuslat beşeri anlamda değildir. Beşeri anlamda vuslatta aşık ve maşuk ikidir ama hakikatte varlık tek olduğundan vuslatta ikilik olmaz, vuslat yine aşığın kendisinde maşukun zahire gelmesiyle gerçekleşir. İkinin buluşması değil, birin zahire gelmesidir.

İşte vuslat hali yani benliğin kalmadığı ben denilende maşukun zahirliği, mahrem olarak ifade edilir ki tekliğin zahir olduğu yerde Hakk'ın zatının tecellisi gerçekleşir. Cenabı Resulullah efendimiz Miraç mucizesinde kendisinden gayrı tecellisi olan Hak'la değil, kendi aslının kendisinde zahire gelişiyile buluşmuştur. Bu buluşma Niyazi sultanın deyimiyle Zatı Hakk'ın mahremi olarak ifade edilmektedir. İşte aşık maşukuyla vuslat ettiğinde yani maşuk aşıkta zahir olduğunda aşığın görmesi, işitmesi, zikretmesi maşukun aşığından kendisini görmesi, işitmesi, zikretmesi olur ki aşığın iradesi maşukunun iradesine tabidir ve sıfatlar maşukun iradesiyle maşukuna hizmete başlarlar. Aşık, maşukunu kendisinde zahire getirip maşukuyla ziyetlenmiş olur da diyebiliriz. Fark edilmesi gerekir ki burada aşık ibaresi maşukun aşıktan zahirliği anlamında anlatabilmek için kullanılır. İrfan olmak, maşukun tecelligahı olmakla mümkündür.

İşte bu ilimden malumat sahibi olan değildir insan. Bu ilimle sınırsızlaşan, kalıplarını yıkanır. İnsanın egosu onun kalıplarıdır Allah kalıplara sığmaz, Allah'a varmak için Allah'ı kendi kalıplarımıza sığdırmaya çalışmak kendimize zulümdür, kendi kalıplarımızı kırıp kalıpsızlaştığımızda ancak Allah'a varmış oluruz. Bunu derya ile örnekleyebiliriz. Biz kovayız ve deryayı almak istiyoruz bu mümkün değildir. Olması gereken kovanın deryada batın olmasıdır yani deryanın içinde kaybolması... Bu sebeple sınırsız olan ledün ilminde sınırsız kalandır insan. Sınırları oluşturan kendi bilgilerinden ve şartlarından kurtulmak gerekir. Zaten Sidretül müntheha denilen varlık sınırı ile anlatılan benliği oluşturan bilgilerdir. Bilgilerinden geçince benlik kalmaz. Bizler benliğimizden geçebilelim diye verilen yeni bilgiyi mevcut bilgilerimize ilave etmekten geçmedikçe insanlığımıza ulaşamayız. Bizler eskileri terk ile yeni bilgilerin sınırsızlığına ulaşabiliriz. Denize gitmek kıyısında dolaşmak için değil soyunup içine dalmak olmalıdır. Dalgıç kıyıda gezene değil, içine dalıp içinde gezene denir.

- **Bu fena gülzarına talip olan değildir
Veçhi baki hüsnüne hayran olandır insan**

Fena gülzarı yani fani olucu gül bahçesinin gülü de fanidir, bu bizim için bize hizmet etsin diye var olan eşyadır. Evet, dünya eşyadır ve varlığı bizim içindir. Biz dünya için değiliz. Kutsi Hadiste,

Her şeyi senin için seni Kendim için yarattım

demektedir yüce Mevla. Her şey yani eşya yani dünya denilen insan için yaratılmıştır insan ise yaratıcısı için. İşte bizim için yaratılan eşya fena gül zarı olup eğer biz eşyayı talep ediyorsak yani eşyayı seviyor, eşyayı zikrediyor, eşyaya hizmet edip eşyayı biliyorsak henüz canlı mahluk seviyesindeyiz, insanlığımıza ulaşamamışızdır. Varlığımızın eşya için olmadığını varlığımızın eşyadan Allah'ı bilmek olduğunu bilmek, bizi varlık sınırına getirir ama varlık sınırından ileride bulunan insanlık ile ziynetlemez.

Bu beyanı kendi yakınımıza ta kendimize kadar getirdiğimizde bizim nefsimiz fanidir, bir gün ömrü dolunca maddesel olan dünyadaki maddeselliği bitecek. Bu sebeple Niyazi sultan, fani olucu nefesine tabi olursan mahluktan aşağıda diye tabir edilen boyutta kalırsın ve asla melekten üstün olan insan olmazsın demektedir.

Şimdi bizim nefsimize talip oluşumuz, yaşantımızda nefsimizi varlığın sahibi zannetmemizdir yani kendimizi nefsimizden ibaret sanmamızdır. Bu sebeple kendimizi nefsimizle kayıtladığımız için nefsimizin istekleri isteklerimiz, sevdikleri sevdiklerimiz, zikrettikleri zikrettiğimiz, nefsimizin kendisi için yaptığı her hizmet bizim hizmetimiz olur. Biz Allah'ı nefsimizden bilmek için nefsanîyet giydirdik ama nefsimizi bildik, işte şirk budur zaten. İnsan şirkinden arınandır. Tabi ki nefisle biz ayrı değiliz, nefis için bizden ayrı ikinci bir varlık gibi söz edişimiz anlatabilmek içindir lakin aynı da değiliz. Biz nefsimizle varız dersek aslımızı tanımıyoruzdur, tam tersine nefsimiz bizimle var olabilir. Biz, nefis olmadan da biziz ama nefis biz olmadan nefis değildir. Olmaması gereken nefis değil nefsin bulunduğu emmare boyutudur. Nefis bize Hakk'a olan hizmetimizde, zikrimizde, muhabbetimizde hizmetkârdır, biz nefsin kendisine olan hizmetinde hizmetkâr değiliz. Nefsimizin kendisine olan hizmetinde hizmetkâr oluyorsan henüz sen insan değilsin diyor Sultan.

Bu sebeple Baki olan Hakk'ın tecellisindeki güzelliğe hayran olandır insan diyerek ne yapmamız gerektiğini anlatmaktadır. Tecelli ibaresini anladığımızda o tecelliden Hakk'ın güzelliğini seyrana başlarız. Tecelli kavramını anlamadıysak ledün ilmini zannımıza göre yorumlayıp olmayan bir şeyi görmeye çalışarak hayal tevhidini yaşayanlardan oluruz ki hayal tevhidini yaşayan da insan değildir, sadece bilgisi değişmiştir yani denizin kıyısında ayaklarını ıslatıyor ama üzerinde elbiseyle duruyor hala.. Tecelli, Allah'a ait zahırlığın yeni bilgiler öğrendikten sonra yoktan varlık âlemine çıkışı değildir. Yani, bu güne kadar gördüğümüz ve adına kendimiz dediğimiz nefsimiz dışında bir varlık daha varlık âlemine çıkacak görülür olacak işte o zaman Hak tecelli etmiş olduğundan bizde o tecellide Hakk'ın güzelliğini görmeye başlayıp hayran olacağız şeklinde değildir. Tecelli nefsimizdir, nefsimiz Hakk'ın varlık âlemindeki tecellisidir. Hak tecelli etmiş zaten, o tecelliye nefis diyoruz. Nefsinden başka tecelli bekliyorsan yanılırsın. Nefsini Ruh eyle ki Hakk'ın tecellisi olduğunu görüp nefsinden ona hayran olası yani nefsinden Hakk'ı bilesin. Nefsinden Hakk'a hayran olmak olan insanlığına eresin.

- **Dünya ve ukbayı tamir etmekten geçmiş Her taraftan yıkılıp viran olandır insan**

Dünya ve ukbayı tamir etmek, dünya için yani nefsin için nefsinin isteklerini yerine getirmek, nefsanî çıkarların doğrultusunda yaşarken ölümün gerçeğine ve Allah'a inanıp, Allah için yaptığımız ibadetleri de aslında yine kendimiz için yapıyor oluşumuzdur.

Oysa yaşam, nefsinle birlikte nefsin ihtiyaçlarını giderecek

kadar dünyalık olmalıdır. Nefsimiz dünyadan dünya için yaratılmıştır ve dünyada olanlara ihtiyaç sahibidir. Onun ihtiyaçlarını gidermekte bizim sorumlduğumuzdur. Bu sorumluluk, yaşamsallık için gerekli olan kadarını içerir. Lakin fazlası içimize yani gönlümüze girerse put olur. İbadetler de, Allah'ı sevdiğimiz için sevgiyle sevgiden yalnız Allah'ın rızasını gözetmek için olmalıdır. Beklentimiz, Hakk'a vasil olup Onun güzelliğinin hayranlığı dışında olmamalıdır. Amacımız varlık sınırına kadar gelmek değil sınırdan öteye geçmekse, sınırdan öteye geçilince yanacak olanları sınırdan bırakmak olmalıdır.

Benliğimizle, benliksiz olunca bulunulacak mahreme giremeyiz. Bir şey olma sevdası taşıyanlar kendilerine eziyet ederler. Bir şey olmak yoktur yokluk meydanında. Olanda fena bulmak gerekir bu sebeple her taraftan yıkılmak tabiri kullanılıyor. Viran olmak, yıkılıp harap olmak anlamına gelir ki buradaki yıkılmak nefsin ilahlığından yıkılıp ruha secdesi anlamında kullanılıyor. Yık, gururunu, kibrini, benliğini! Yık ki ilahlığı son bulsun. Cenabı Resulullah efendimiz Kabe'nin içindeki butları yıktığı için Kabe aslına döndü. Sende yık gönül hanende barındırdığın seni şirkte tutan nefsanî özelliklerini viran ol yani benliğinden, egondan geriye hiçbir şey kalmasın. Nefsine verdiği varlık esaslarını al onun elinden. Nefsini fail, mevsuf, mevcut görme. Nefsinden Fail olanı, mevsuf ve mevcut olanı gör. Unutmamalıyız ki yeniden doğum bizim biz olarak var oluşumuz değildir, Hakk'ı zahirlüğümüzde tecellide görüp hayran oluşumuzdur. İşte insan budur.

- **Şol abdalıdır bırakır eğninden şalını**
Varlığından soyunup üryan olandır insan

Şol abdal olmak, irademizi Külli iradeye teslim etmek olup benlikten, ilahlıktan geçmektir. İradesini Külli iradeye teslim edenin kendi iradesi olmaz. Bu sebeple Pir Efendimiz "Müminin kendisine ait iradesi olmaz" demektedir. İşte, mümin diye tabir edilen ile şol abdal tabiriyle anlatılan aynı idraktır. Şol abdal olanın kendiliği, mülkü sahibine teslim etmekle aslına ulaşmıştır. Eğninden şalını bırakması budur zaten. Üzerimizde taşıdığımız şal zikirdir ve bırakmak abdal olmakla yani nefsimizi değil Allah'ı zikretmekle mümkündür. Varlığı Allah ile tevhit etmek...

Hayatıyette, bilgide, iradede, kudrette, görme, işitme ve kelamda nefsimizi değil Hakk'ı zahir görmek. Nefsin ilahlığına secde etmeyi bırakmaktır.

Varlıktan soyunmak ifadesi tamda budur. Nefsimize secde etmekten geçip nefsimizi kendimize secde eder hale getirmek. Nefse hizmeti terk edip nefsimizden Rabbi bilme hizmetinde nefsi hizmetkâr yapmak.

Fark etmeliyiz ki varlıktan soyunmak varlıksız kalmak değildir. Varlığı yok edersek tecelliyi ortadan kaldırmış oluruz ki bunu yapmamız zaten mümkün değildir. İstesek de tecelliyi ortadan kaldıramayız. Bilinmek isteyen Rabbin bu istekle tecelli edişinden söz ediyoruz, nasıl kaldırabilelim. Kaldırmaya çalıştığımız varlık, varlığın var oluşu değil o varlığı yani tecelliyi sahiplenmedir. Varlıktan soyunmak sahiplenmeyi terk etmektir. İşte, ama şol abdal olsun ama mümin olsun anlatılan irade, sahiplendiğini terk etmekten geçip sahiplenmeyi terk eden iradedir.

İnsan olmak, sahiplenmeyi terk ettiğimiz an, varlıktan soyunmak sonucu eğnimizden şalımızı çıkarttığımız an olup yokluğumuzdan geriye kalan varlığa, zahirlüğümüzde şahit olmaktır.

- **Kahrı lütfu şey'-i vahit bilmeyip azap çeken değil**
Ol azaptan kurtulup sultan olandır insan

Kahrı, lütfü, cümle tecelliyi bir bilemeyen yani kendisine göre güzel, çirkin diye ayırıp eziyet, eza, cefa gördükleri yüzünden kendisine eziyet eden insan değildir. İnsan, cümle tecelliyi Hak'tan bilip Hakk'ın kendisiyle muhabbeti olarak görür. Hak, tecellisinden görülür. Tecellisi ayrı kendisi ayrı olarak görülmez çünkü Hakk'ın kendisine ait bu güne kadar hiç görmediğimiz bir sureti yoktur. Görülenlerin tümü Hakk'ın suretidir, tecellisi ise Hakk'ın kendisini muhabbet edişidir yani kendisinde bulunan özellikleri zahir edışı...

Şimdi bizler, Hakk'ın kendisinde mevcut olan özellikleri zahire getirişi olan tecellilerinde, Hakk'ın yüz gösterişi olarak bulunmuyorsak, bu bizim anlayışımızın dünyadan nefsanîyetimize göre oluşan anlayışla tecellileri yorumladığımız halimizdir ki ikilik budur zaten. Hak'ta eksik, kusur, noksan olmaz. Vahit yani bir bilmek yaşamsallıkta her tecelliye secde etmektir. Gönüller Sultanı efendim, namı Dampırlı İbrahim bir gün,

“Kainatın her zerresine secde etmedikçe hakikatte Hakk'a secde etmiş olamayız. Kainatın her zerresini sevmedikçe Hakk'ı sevmiş olmayız”

demişti. Çünkü kainat ve her zerresi diye ifade ettiğimiz Hakk'ın halkiyeti yani zahirliğidir. Bizler nereye bakıp ne görüyorsak bu her ne olursa olsun, bize göre çirkin ve ya noksan olsun değişmez, baktığımız Hak'tır. Beğenmediğimiz, kabul etmediğimiz, şikayet ettiğimiz Hakk'ın kendisini anlatışıdır. Bu sebeple Hak'tan bilmek sonucu bir bilmeye başladığımızda azap biter. Azaptan kurtulmak, bizim kendi iki görüşümüzden kurtulmamız olup iki görmekten geçip birliğin içinde bir olana şahit olmak olan insanlığımıza erişimizdir. Her gördüğümüz surete ayrı ayrı anlam yüklemekten geçip her surette görülür olanın Hak olduğu idrakine ermek...

Allah hiçbir surete benzemez lakin bütün suretler Allah'a benzer.

- ***Zahida ayık duran değil
Cür'a-i safi içip mestan olandır insan***

Zahida ayık durmak ibaresini, günahıtan kaçan, Allah korkusuyla dünya nimetlerinden el çeken olarak yorumlarsak ifade edileni net bir şekilde göremeyiz. Anlatılmak istenen, Allah'ı atadan, babadan, hocadan duyma şekliyle bilip, ötelere ötesinde gayıpta bir Allah'a inanıp, O Allah için gösterildiği şekliyle ibadet edip, yasakladıklarından uzak durarak cennetini talep eden olmasının yanında, tüm bunları yaparken kendisi yani kendisine müstakil varlık verip yaptıklarıyla da kibirlenen, varlığının dayanağı olarak kullanandır. O ibadet eder ama yaptığı ibadette kendisi vardır. O secde eder ama secdesinde kendisi vardır. O Allah'a secde ettiğini sanır ama secdesinin arkasında kendisi dışında yaratılan her zerrenin kendisine secde etmesi gerektiği anlayışını taşır.

Kişi, Allah'ı bildiğini zannediyorsa, zannetmek diyoruz çünkü Allah'ı bilen benliği olmaz, kendisini en üstün canlı olarak görür ve her yaratılana tepeden bakıp küçümser. İşte, her şeyin kendisine secde etmesi gerektiği anlayışını taşımak budur. O, aslında kendisini biliyordur ama Allah'ı bildiğini zannederek, kendisine ilahlık veriyordur.

İşte zahit ibaresi bu anlamda kullanılıyor. Bizler kendimize müstakil varlık veriyor ve bize değer verilsin, bizi sevsinler, bizi yüceltsinler, bizde bizi bilsinler istiyorsak, yaratılış gayemizden uzak yaşıyoruzdur. Çünkü insan, Allah bilinsin diye vardır. Hem biz hem Allah biliniyorsa bu zahitliktir ki insan denilen değildir.

Cür'a-i safi içmek, varlığın esasının ve yaratılış gayesinin hakikatte ne olduğu muhabbetinin işittirilmiş olmasıdır. Bu muhabbeti işiten, işittiği hakikatler karşısında kendisini tanıdığına artık kendisinin nefis olmadığına, nefsinin kendi zahırlığı, kendisinin de Hakk'ın tecellisi olduğuna şahadet ederek mestan olur. Mestan olmak aklın değerlerinden geçmektir ki aklın değerlerinden geçen kendisini en üstün, en yukarıda değil en aşağıda görür. O kişi, bana secde edilsin derdinden geçmiş, her zerreye secde etme derdine düşmüştür. Varlığın esasını tanıyan, baktığının Hak olduğunu gören, kendisini en aciz, en aşağıda görür. Böylece o, her tecelliye eyvallah der, her gördüğünü hak bilir, her zerreye secde edenler olarak insan denilen olur.

Onun için bu alemde, aklın değerli hükmünü yitirdiğinden, tevhide ulaşıp tevhit penceresinden baktığından, ikilik kalkar, birlik neşesinde huzuru Hak'ta yaşamaya başlar. O, Hakk'ın tecellisinin cezbedarı olur.

- **Arifin her bir sözünü duymağa insan gerek
Bu cihanda sanmayın hayvan olandır insan**

Arif, kendi aslına ulaşmak sonucu Hakk'a varmış, Hakk'a tabiliğinden dolayı kendisinden Hakk'ın kendisini muhabbet ettiği. Onların muhabbetinde Hakk'ın kendisini ispat edişinden, anlatışından gayrı başka bir şey olmaz. Onlar kendiliklerini Hakk'a teslim ettiklerinden kendileri için konuşmazlar. Onlar kendileri için Allah'tan bir şey istemezken herkes için iman niyaz ederler.

İşte bu sebeple Ariflerin sözleri iman ve hakikatten yana olur. Onların sözleri ruha dokunur. O sözleri duymak için sözün işaret ettiği yerde bulunmak gerekir.

Mesela, aşçılıkta usta bir zat yemek yapımı hakkında söz söylüyor olsa o sözü duyacak bir aşçı gerekir çünkü sözü duymak anlamı buymuş demek değildir, duyulan sözle amal etmektir. Aşçı olan duyduğu yemek tarifini uygular. İşte, arifin Hakk'ı anlatan sözünü insan denilen benliğinden, egosundan geçmek sonucu varlığından geçmiş olan duyar yani o sözle tevhit neşesine girer sözün hakkettiği değerini ancak o verir.

Yaşamı, nefsanियeti üzerine olduğundan, kalbiyle Hakk'ı fikretmeyen, gözüyle Hakk'ı görmeyen, Kulağıyla Hakk'ı işitmeyen, diliyle Hakk'ı zikretmeyen sadece canlılık boyutunda yaşayan, insanlığını Hak etmemiş kişi, arif sözlerini yani Hakk'ın kendisini muhabbet edişini duysa da nefsine tabi akıl ona o sözleri çirkin gösterir, o sözlere tabi olup söylenen şekilde yaşamaktan uzak tutarak gerekli değeri vermez. Arif esmasıyla Hak kendisine beni gör demekte, o nefsini görmekte, Hak kendisine beni işit demekte, o nefsini işitmekte, Hak kendisine beni zikret demekte, o nefsini zikirde olduğundan, benlikleriyle bulduklarından, henüz insan denilmez.

Arif sözünü duymak, sözle sözleşip devamında evlenip vuslatına girmektir.

Arif sözünü duymak, sözün tecellisine ermektir.

Arif sözünü duymak, sözün haline ermektir.

Arif sözünü duymak, sözü sözün eylemektir.

- **Ey Niyazi katresin deryaya salandır insan
Katre nice anlasın umman olandır insan**

Niyazi sultan, katreyle bizim kendimizi var zannımızı anlatmaktadır. Bizler kendimizi var zannıyla bulunuyor ve her yaptığımızda varlığımızı ispat ediyorsak, varlık giydiğimiz yaptıklarımızı cilalıyorsak, kendimize Hak'tan ayrı varlık veriyoruzdur.

Bunu, deniz ve denizde bir damla olarak ifade etmiştir. Denizin bütünlüğü içinde bulunan damla, kendisine denizden ayrı müstakil varlık veriyor... Damla kendisini gördüğü sürece denizi göremeyecek, kendisini işittiği sürece denizi işitemeyecek, kendisini zikrettiği sürece denizi zikredemeyecektir. Hem damlanın kendisi hem de deniz bir arada olmaz. Damla zahirse deniz batın, deniz zahirse damla batın olur...

Damlanın var oluş gayesine dönmesi, kendiliği olarak bulunurken denize dahil olması değildir, zaten damla damlalığıyla bile denizden ayrı değildir ki dahil olsun. Damlanın var oluş gayesine dönmesi, deniz denileni kendisinde görmesi, işitmesi, zikretmesidir, kendisini görmeden, işitmeden, zikretmeden... Damla damlalığından geçerek denize dahil olduğu gerçeğine erebilir ancak, salmak ibaresi işte tam da budur.

Şimdi, damlanın kendisini denize salması sonucu, denizin damladan kendisini seyran etmesi olan damla ile denizin muhabbetini, damlanın denize dil oluşunu, göz oluşunu, kulak oluşunu, kendi dili, gözü, kulağı olanlar nasıl anlasın, anlayamazlar. O damlalar için deniz gayıpta, ötelerin ötesinde, görülmez, işitilmez, bilinmez iken görüp kendileri gibi damla zannettikleri, ben denizim demekte... Damladan denizin muhabbetini yine ancak damlalığından geçip denizin varıyla ziynetlenenler işitirler. Onların, cümlesi birdir. Onlar birbirilerine denizi seyrettikleri ayna olurlar. Onlar muhabbet edeni deniz bildikleri için muhabbeti denizden işitirler. İşte, insan kendisini Hakk'ın muhabbeti olarak gören ve kendisinden Hakk'a muhatap olandır. Bilmeliyiz ki içimizdeki boşluk, o boşluğa kendimizi bırakmadan dolmayacak.

- **Halkı koyup la-mekân ilinde menzil tutalı**
Mısriye şol canlara canan olandır insan

Halkı koymak, halk görüp halk için yaşamaktan geçmektir. Halk mekandır yani zahirliktir, görülürlüktür, duyduğumuz, işittiğimiz, dokunduğumuzdur ki kısaca tecellinin kendisidir. Tecelliyi tecelli edenden ayrı zannından arınıp tecelliyi tecelli eden görmektir halkı koymak. Halka hizmet Hakk'a hizmettir. Burada koymak ibaresi, alıp bir yere koyup ayırmak değil, asıl değerini vermektir. La-mekân ili ile anlatılarda budur. Halka asıl değerini verdiğimizde Hakk'ın birliğine ereriz. Halkın görünüşüne, yaptıklarına, sözlerine bakmadan cümlesini bir bilmek, halkın suretinde batını görmek, halkı kendi aslımızın Hakk'ın yani kendimizin tafsilatı olarak seyran etmektir. Bizde bu görüşü var kılan Muhammedi irfaniyet ile tafsilatı Muhammediyeyi keşfetmek...

İşte, canan ile ifade edilen bu irfaniyet olup irfaniyetin tecelligahı olandır insan demekte sultan. O tecelligah ki ona bakan Hakk'ı görür, onu işiten Hakk'ı işitir, onunla muhabbet eden Hak'la muhabbet eder. O taliplerini, kendisine ulaştıracak yolu tarif edip kendisine davet eder kendiliği olmayarak. O meydana gelip can olanlara canan olur. Unutulmamalıdır ki ancak insan, insanlığa göz olur.

Bizim insan olmamız insanlığımızı kendimizde zahir etmemizdir. Gönüller sultanı efendim bu hususta şöyle demektedir,

Toprağı alındı dünyadan
Arındı hem nefsi hevadan
Fena buldu cümle sivadan
Âdem'e gel sen de Âdem'e
Âdem'liğine er bu demde

Üfördü nefhay-ı surunu
Tamamladı rahman nurunu
Bununla buldu huzurunu
Âdem'e gel sen de Âdem'e
Âdem'liğine er bu demde

Âdemdir sırra Mazhar olan
Âdemdir Hak Cemalin bulan
Âdemdir cihana maksut olan
Âdem'e gel sen de Âdem'e
Âdem'liğine er bu demde

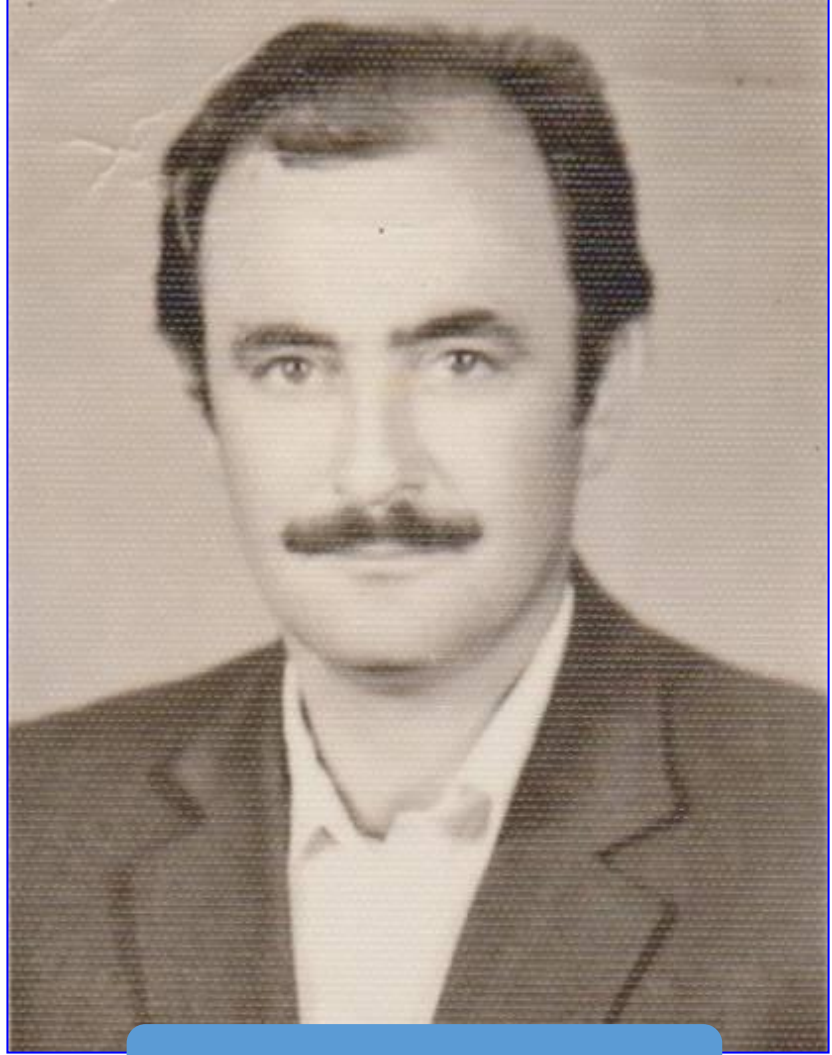
Âdem'e kâinat okuttu
Ona nice sırlar dokuttu
Gül lale hem sümbül kokuttu
Âdem'e gel sen de Âdem'e
Âdem'liğine er bu demde

Bilinmekliğini istedi
Dü cihana nazar kıl dedi
Bu idraki Âdem'e verdi
Âdem'e gel sen de Âdem'e
Âdem'liğine er bu demde

Halifetül rahmansın dedi
Habibimsin diyerek sevdi
Yer ve gök ehline met etti
Âdem'e gel sen de Âdem'e
Âdem'liğine er bu demde

Gök ehline kible eyledi
Secde edilmeyi emretti
Hikmetinden böyle diledi
Âdem'e gel sen de Âdem'e
Âdem'liğine er bu demde

Güzelliği aşikâr oldu
Gönüllere sevdası doldu
Halil'de maksudunu buldu
Âdem'e gel sen de Âdem'e
Âdem'liğine er bu demde

*Namı Damperli
Halil İbrahim Baki Hz.*

Aşk u Niyazlarımla.

AYIN RÖPORTAJI

Dembir:

Dergimizin Ağustos ayı sayısının konusu “İnsan”. Aslında İnsan, Allah’ın kendisini idraklere sunmak için seçtiği başrol oyuncusu. İnsan, bilinmeklik muradı üzere vücuda gelmiş olan şahadet âleminde yani bu kâinatta en şerefli mahlûkat olarak sahneye çıkmıştır. İnsana hangi pencereden bakalım ki en şerefli mahlûk olarak görebilelim efendim?

Özkan Günel:

İnsanın zahiri ve batini olarak iki yönü vardır. Gönüller sultanı efendim, “İnsan iki zıttı bünyesinde barındıran canlıdır” derken burayı anlatmaktadır. Bu iki zıt fani olucu zahirliği ve baki olucu batınlığıdır. Fani olucu zahirliği yönüne nefis, baki olucu batın yönüne ruh denir.

İnsanı en şerefli yapan ruhsal yönüdür çünkü bu ruh cenabı Allah’ın kendisinden bahsettiği, Allah’ın kendisini bilecek olma yönüdür. Eğer insan ismiyle zikrettiğimiz, kendisini sadece zahiri yönünden ibaret zannediyorsa, algıları da sadece suret boyutundadır. Canlı mahlûk olmak, algılarımızın suret boyutunda oluşu, en şerefli ibaresinin muhatabı oluşu için yeterli değildir.

Unutulmamalıdır ki Cenabı Allah insanı yarattığında diğer yaratılmışlık ve dahi melekler mevcuttu. Buradan anlıyoruz ki insanın yaratılış gayesi diğer canlı mahlûklar gibi, hatta melek seviyesinde olmak değildir. İnsanın yaratılış gayesi melekten de üstüm olmaktır. Gönüller sultanı efendim bu hususta,

“İnsanı hayvandan aşağı yapan da melekten üstün yapan da nefsidir”

diyerek bizlere bu gerçeği işaret etmektedir. İnsanı melekten de üstün olan insan denilen yapacak, yine nefsidir beyanındaki nefis ibaresini anlamamız gerekiyor. Buradaki nefis, canlı mahlûkluk seviyesinde emmare boyutunda kalmış yaşamsallığını devam ettirme gayesinde olan, ilahlık iddiasındaki nefis değildir. Anlatılmak istenilen, bilecek olan, görecek, işitecek, zikredecek, sevecek olan, bu özelliklerle muhatap olacak olan irade kastedilmektedir. İnsan, bu iradesiyle neyin muhatabı oluyorsa muhatabı olduğu şey kadar da değerlenmektedir. Allah’ı bilecek olma yönünün kıblesindeki ne ise kendisi de o olur.

Şimdi, yaratılış gayesi Allah’ı bilmek olan insan Allah’ı bilmeye başladığında ancak en şerefli olmuş olur. Bilme özelliğini kendisini var etmek için kullanan insan, hayvandan daha aşağıdadır. İnsan nefisinden nefisini bilmesi kendisine zulmedişidir, en aşağıda olmaktır. Nefisinden rabbini biliyorsa en şereflidir. Nefis, Rabbin bilindiği mekân, Rabbin görüldüğü ayna haline geldiğinde gönül ismini alır.

Dembir:

Allah insanı kendisine ait bütün özelliklerle donatmıştır, dolayısıyla da bütün mahlûkatın en üstünde ve ona hükmedebilecek özelliklerde yaratılmıştır. Peki, insan kendisine sunulan bu tasarruf hakkını, yaratıcısının istediği doğrultuda mı kullanmaktadır efendim?

Özkan Günal:

Cenabı Allah, “Her şeyi senin için seni kendim için yarattım” diyerek bize bu gerçeği anlatmaktadır. Her şeyin insan için yaratılmış olması, insanın ise yaratıcısı için var olması...

Allah, bilinmek isteğiyle batınındaki özellikleri yine batınındaki esması ve sureti ile zahire getirmiştir. Her şey tabiriyle anlatılan âlem, Allah’ın bilinme yönünün zahirligidir. Bu sebeple bu âlemde her neye bakıyorsak, görünürlüğü ile Allah’ın bir özelliğine bakıyoruzdur. Âlem için ressamın çizdiği resim diyebiliriz. Her eşya, her tecelli istisnasız yaratıcısının zahirligidir.

“Lailaheillallah, Ne ben varım ne sen varsın hakikatte var olan ancak Allah’tır.”

İnsan bu zahirlikte ve kendi zahirliğinde yaratıcısına erme istidadı taşıyandır. İşte Cenabı Allah’ın insan esmasıyla teşbihe çıkışı beraberinde insan denilende muhataplığı getirmektedir. İnsanın kendisini bilmesi, var etmesi, zikretmesi, yüceltmesi, sevmesi yaradılışında Allah’a ait bu özellikleri taşımasındandır. Buna Allah’ı bilme iradesi deriz ki iradeyi Allah’ı bilmekten yana kullandır insan. İnsan dışındaki diğer canlı mahluklarda kendilerine varlık vermek, kendilerini yüceltmek, kendilerini ilahlaştırmak olmayışı, Allah’ı bilecek istidatta yaratılmamış oluşlarındandır. Bu hususun anlatımında Niyazi sultan şu dizelerle dile gelmektedir;

*Bahr içinde katreyim Bahr oldu hayran bana
Ferş içinde zerreyim arş oldu seyran bana*

*Dost göründü çün ayan kalmadı bir şey nihan
Tufan olursa cihan bir katre tufan bana*

*Surette nem var benim sirettedir madenim
Kopsa kıyamet bugün gelmez perişan bana*

*Kaf-ı dil Anka’sıyım sırrın aşınasıyım
Endişeler hasıyım ad oldu insan bana*

*Niyazi’nin dilinden Yunus durur söyleyen
Herkes çün can gerek Yunus durur can bana*

- ***Bahr içinde katreyim Bahr oldu hayran bana
Ferş içinde zerreyim arş oldu seyran bana***

Bahr ibaresi yaratılmışlığın tümü anlamında kullanılıyor. Biz bu kelimeyi daha net anlaşılır olması için deniz olarak değiştirdiğimizde görüşümüz de netleşir. Deniz, sadece suların bir araya geldiği su topluluğu değildir. Bizler deniz derken aynı anda denizin içinde varlığı denizle oluşmuş ve bu sebeple denize bağlı olan tüm deniz canlılarını ve denizin içinde kumuyla, taşıyla, bitkisiyle birlikte gerçekleşen yaşamsallığı zikretmiş oluruz. Sadece su denizdir diyemeyiz, deniz tümüdür. Bu birlik anlayışıdır ki görüşü birliğe tabi olan balık da görse, yosun da görse, kum da görse gördüğüm deniz der çünkü gördükleri denizin batınından görülür hale gelenlerdir, denizden ayrı değildir.

Deniz kendisiyle var olanı çepre çevre kuşatandır...

İşte, Bahr içinde katre olmak, deniz misali yaratılmış tüm âlemin içinde yaratılmış olmaktır lakin yaratılış gayesi, insan farkını doğurandır.

Bahr oldu hayran bana derken, yaratıcının yarattığına olan hayranlığı zikrediliyor. "Allah güzeldir güzel olanı sever" hadisi bu gerçeği anlatmaktadır. Allah güzel olanı sever ile Bahr oldu hayran bana aynı ifadenin farklı sözle anlatımıdır. Allah'ın insana olan hayranlığı, insanı yaratışındaki hikmette gizlidir.

"Ben insanı en güzel biçimde yarattım"

ayeti bunun delilidir. Allah en güzel biçimde yarattığına hayran oluyor çünkü insanın yaratılış gayesi kendi bilinme isteğinin bilme yönüdür de ondan. Allah, insanın kendisini bilecek olmasına yani bilinme isteğine cevap verecek oluşuna hayrandır.

Şimdi, yaratılan her zerre Allah'ın batınından zahire geldiği için insan da yaratıcısının yaratmasıyla zahire gelişidir. Allah kendisinden ayrı hiçbir şey yaratmamıştır. İnsan dışında yaratılan her zerre yani eşya, bilinme isteğinin zahiri, insan bilecek olma yönünün zahiridir. Allah kendisini bilecek olarak teşbihe çıktığında insan ismini aldı demek en doğrusu olacaktır. Bu sebeple Allah insana yani kendisini bilme yönüne hayrandır.

Ferş içinde zerreyim yani bir yönüm dünyadır benim ve o yönüme nefis demektedirim. İnsan nefsanıyetiyle eşyadır ve eşya Allah'ın bilinme yönü olduğundan nefis Allah'ın bilinecek olan yönüyle zahirliğidir.

Bu hakikatten bakınca, Ferş olan yaratılmışlığın maddesel yönüyle insanın yaratılışı da farklı değildir lakin Arş oldu seyran bana denilmektedir. Arş gökyüzü olarak ifade ediliyor ki gökyüzü insanın batını yönüdür biz buna Ruh diyoruz ki Ruh aslı itibarıyla Hakikati Muhammediyedir.

İnsan nefsiyle tafsilatı Muhammediyeye, Ruhuyla Hakikati Muhammediyedir. Ruh nefse bakıp nefiste kendi tafsilatı olan zahirliğini görünce, hayran olduğu yine kendisidir. İşte o zaman nefis ve ruh bir olur ki zaten insan tam da budur...

- **Dost görüldü çün ayan kalmadı bir şey nihan
Tufan olursa cihan bir katre tufan bana**

Dost ibaresi ile anlatılan Hak'tır ve dost görüldü çün ayan derken, Hak görüldü çün ayan demektir Mürşid-i Kamil'i Ümmi Sinan Hz'ne bakarak. Ayan görüldü yani apaçık perdesiz olarak Fakirden kendisini gizlemedi demektir. Dostu gören göz oluşunca o gözle artık nereye baksak dostun tafsilatını yani Cemalini seyrederek deniliyor. Nihan ile kast edilen gizli oluşu beyanı, görünürlüğün suretlerle olmasından kaynaklanmaktadır. Eşyanın suretinde kalırsak, suret o suretle görüleni perdeler. Apaçık ortadayken gizli olmak tamda budur...

Şimdi, bizler kendi aslımız olan Hakk'ın bize tecellisi olan Mürşid-i Kamil'i siretiyle gördüğümüzde nefsimizden de onu seyretmeye, bilmeye başlarız ki nefsimiz Hakk'ı gizlerken ayna oluverir. Tufan olursa cihan ibaresi, insan namzeti kişinin kendi nefsinde aslına gafil olarak sürdüğü yaşam şeklinde beyan ediliyor ki o yaşamı tufan yapan nefsin emmare boyutunda perde olarak bulunuşunun sebebi olan zulmani sıfatlardır.

Kişi tecelliye nefesine göre yorumladığı sürece tecelli onu helak edecek tufan görünür de kişi kendisini helak eder. Sultan diyor ki, bize ne isabet ederse etsin biz suretin siretine muhatabız bu sebeple tufan yani eziyet gelmez. Biz dosta ulaştık dostun gemisindeyiz...

İnsan, dostun gemisinde dosta benzemektir. Yaratılış gayemize Hak meydanında ulaşmak... Nefsin ruh, ruhun nefis olması kişinin kendi ikiliğini tevhit etmesi sonucu insan denilen haline gelmesidir.

- ***Surette nem var benim sirettedir madenim
Kopsa kıyamet bugün gelmez perişan bana***

Suret yönüyle insan diğer canlı mahlûklardan farklı değildir. Eli, ayağı, gözü, kulağı ve dahi tüm organları ile canlılığı ile işlevselliği hep aynıdır. İstekler yaşamsallığın devamlılığı için içgüdüsel olarak devrededir. Güzellik ya da en şerefli olmak suret yönüyle değil, idrak yönüyledir. Az önce de dedik, yaratılış yönüyle gelen insan farkını kendimizde zahir etmediyse insan değildir. İşte siret ismiyle ifade edilendir O... İnsan namzeti olanın iki ayağının üstünde yürümesi, kuyruğunun olmaması, aklını kullanması suret yönüyle üstünlüğü değildir.

İnsan, siretine ulaştınca, sureti olan nefisini aslına secde ettirendir ki Cenabı Resulullah efendimiz olması gereken bu hakikatin nasıl gerçekleşeceğini

“Ölmezden evvel ölünüz”

diyerek belirtmiştir. Kişi kendisini nefisinden ibaret zannetmekten geçmeyi ancak nefisine ölmek sonucu gerçekleştirir de ondan. Terk etmek istediğin alışkanlığına ölmedikçe terk edemezsin misali. Nefisine ölmek ya da nefisine ölümü tattırarak nefsin emmare boyutunda oluşunun sebeplerini terk etmektir. Buna kişinin kendi kıyametinin kopması ve ya sahiplenmenin terki denir.

Mülkü sahibine teslim eden onu kaybetme korkusu taşımaz...

Âşık maşukuyla vuslatın, varlığından geçmekle mümkün olduğunu anlayınca yokluk deryasına dalar, deryaya dalmak âşık için helak olmak değil yârine varmaktır. O yokluktan perişanlık duymaz yokluğun neşesinde seyran eder. İnsan, suret kaydı olan nefis kaydından geçip, aslına ulaştığı için nefsin hâkimiyetinde sürdüğü perişanlık olan yaşamdan arınandır.

- ***Kaf-ı dil Anka'sıyım sırrın aşinasıyım
Endişeler hasıyım ad oldu insan bana***

İkisi de ismi olup cismi olmayan varlıklar olup denilmek istenen, sır olan Muhammedi irfaniyetin tecelligâhının sırla kayıtlanmayacağıdır. İnsan denilenin tarifi olan Kaf-ı dil Anka'sı bir suret değildir denilmek isteniyor. İnsan bir şahsın ismi değil bir idrakin ismidir. Bu idrak, Hakk'ı bilen, gören, işiten, zikreden idrak olduğundan yaratılış gayesine ulaşmış olan kast edilmektedir. Allah'ın insanı kendi ziynetleriyle ziynetlemesidir. İnsan muhatabı Hak olandır...

İnsanın kendisine ait cüzi iradesi Külli iradeye tabi olduğundan sıfatları da küle tabi olurlar. Endişe burada düşünce olarak kullanıldığından, endişeler hasıyım derken, düşüncem nefsaniyetten yana değil Hak'tan yana oluştu deniliyor.

İnsan düşündüğünü keşfeder ve keşif şهادeti, şهادet imanı oluşturur, iman Arifliği. İşte insan kendisini düşünerek varlığın esasını oradan Hakk'ı keşfedip arif denilendir. Bu sebeple ismim insan oldu deniliyor.

- *Niyazi'nin dilinden Yunus durur söyleyen
Herkes için can gerek Yunus durur can bana*

Niyazi'nin dilinden Yunus durur söyleyen derken burada Yunus ile tabir edilen Muhammedi irfanियete ulaşmış nefsinin gönül eylemiş olan İnsan-ı Kamil zikredilmektedir.

Yunus as bindiği gemiden o gemidekilerin inanmadığına inanıp onlar gibi ibadet etmediği için atılmıştı da onu denizde bir balık yutmuştu. Balığın karnında Allah zikriyle ve tefekkür ibadetiyle elbiselerinden arınıp üryan kaldıktan sonra tekrar kıyıya çıkıp zikrettiğinin şهادetine ermişti. Ben insanlığıma ermek, insan-ı Kamil olmak için Yunus as'ı örnek aldım. İçinde bulunduğum gemiden yani mevcut yaşantımdan o yaşamın içindeki insanların kalıplaşmış ezbere, irfanियetsiz, tevhitsiz, şهادetsiz bilgilerinden yana olmadım. Beni dışladılar bana sapık dediler. Sonra, beni Mürşid-i Kamil'im aldı meydanına o meydanda Allah'ın zikrine hizmet, muhabbetullah ve tefekkür ile nispetlerimi terk ederek şirkimden arındım şirksiz kalıp kendi ikiliğimi tevhit ettim de zikrimin tecellisine erip Hakk'ın şهادetine ulaştım. Sen de aynı yoldan gidip balığın karnında yani Hakikat meydanında nispetlerine tövbe etmeden, görüşünü, iştisini, zikrini Hakk'a tabi kılmadan yaratılış gayene eremez, insan denilen olamazsın. Diye uyarmaktadır sultan. İşte insan, dizelerin şerhinde izah edilmeye çalışıldığı gibi kendi hakikati Muhammediyesine erip nurlanandır. Bu nur, Allah'ın insana kendisini sırlamasıdır.

Dembir:

“İnsan ve Yaratıcısı” derken aslında ne demiş oluyoruz, neyi zikrediyoruz efendim?

Özkan Günal:

İnsan ve yaratıcısı derken, yaratıcı olan rabbin yaratılmışlığa çıkışını zikrediyoruz. İnsan ve yaratıcısı derken birliği bozmayan bir ikiliği zikrediyoruz. Nasıl ki buz suyun bir özelliğinin maddesel âleme esma ve surat giyerek çıkışı ise insan da Allah'ın bilme özelliğinin maddesel boyutta esma ve surat giyişidir.

Cenabı Allah'ın “Ben sizin Rabbiniz değil miyim?” sorusu bu hakikatin beyanıdır. Allah'ın Rab olması yaratması olup yaratması ise yarattığıyla tecelli etmesidir. Bu sebeple insan varlığıyla, varlığı yaratanın tecellisidir, birbirinden ayrı değildir. Cenabı Allah'ın “Sizi bir tek nefisten yarattım” beyanı cümle varlığın kendi nefsiyle zahir oluşu olduğunun ispatıdır. Varlığın esasını anlamaysa başladığımızda, insan denilen kendi aslımızı da anlamaya başlarız çünkü insan varlığın esasının zahirliğidir. Ayeti kerimede insanın yaradılışı ancak bana ibadet etsinler olarak beyan edilmektedir. İşte, buradaki ibadet bizim var zannımızla yapmış olduğumuz ritüeller değil, zannımızın fenası sonucu Allah'ın bizden kendisini zikredişine ermektir. İnsan, Allah'ın kendisini bilecek yönüyle zahir oluşu olduğundan Allah'ın zikriyle zikrinin tecellisine varıp zikrettiğini kendisinde seyran edendir. Yunus Emre Hz bu hakikatin beyanı için,

*Sanırdım kendim ayrırım dost gayrıdır ben gayrırım
Beni bu hayâle salan bu sıfat-ı insan imiş*

*İnsan sıfatı kendi Hak insandadır Hak doğru bak
Bu insanın sıfatına cümle âlem hayran imiş*

diyerek insanın hakikatine işaret etmiştir. İnsanın kendisini yaratıcısından ayrı zannetmesi sadece zandan ibarettir ayrılık yaradılışın hakikatine aykırıdır.

Balığın kendisini denizden ayrı zannetmesi gibidir insanın kendisini Allah'tan ayrı zannetmesi . İşte, bu zan insanın kendisini dünyadaki elbisesi olan nefsanîyet zannetmesinden kaynaklanmaktadır. Oysa ki insan, Allah'ın ispatta Hak ismini alışının esmasıdır. İnsan kendi hakikatine ulaştığında, hakikati Hak olduğundan, kendisini Hak etmiş olur. Mansur Hz'nin "Ene Hak" beyanı hakikatinden söylenmiş beyandır. İşte bu sebeple, insanın batını Hak zahiri nefistir ki buna halk deriz. Cümle âlem, insan kendilerinden Hakk'ı bilsin diye var olduğu için kendilerinden bilen ve bilinene hayranlık taşır. Hasan Fehmi Hz'nin,

*Mazharı tam oldu insan Mirat-ı numayı Hakü
Beyt-i Haktır kalbi onun Onda Allah gizlidir*

dizeleri de insan ve yaratıcısının birliğini ifade etmektedir. Allah'a ulaşmayı, Allah'ı sevmeyi, Allah'ı zikretmeyi isteyen yedi kat gökyüzüne değil, bu istekleri insana yöneltmelidir.

Dembir:

Melami Mürşid-i Kâmilî, gönül insanı Damperli Halil İbrahim Efendi, insanı "İnsan-ı hayvan, İnsan-ı Nakıs ve İnsan-ı Kamil" olmak üzere üç aşamada tarif etmiştir. Bu mertebelerdeki insanın özellikleri nelerdir efendim?

Özkan Günel:

İnsanın bu dünyadaki bulunuş hali olan canlılık kısmı görme, işitme, irade, kelam gibi sıfatlarıyla yaşamsallığının devamı için gerekli olanları karşılayarak sürdürdüğü yaşantısının içinde, nefsi emmaresinin istek ve talepleriyle, zulmani sıfatların hâkimiyetinde yaşadığı hal, onu İnsan-ı Hayvan denilen yapar. Kendi istekleri doğrultusunda insani değerleri hiçe sayan, her yaptığıyla kendisine zulmeden bir yaşam şeklidir ki buna nefsin ilahlığına secde edilen hal diyebiliriz.

Kişi kendisini bu halden kurtarır, zulmaniyetten arınır, kendisinden hiç bir canlıya zarar gelmez hale gelince ve Allah inancını benimseyip bu inancın gerekleri olan ibadetleri yerine getirince, melek seviyesine ulaşır ki bu İnsan-ı Nakıstır yani noksan insandır. Allah'ı biliyor, Allaha inanıyor, ibadetlerini de yerine getiriyor ama gördüğü hala insanı mahlûk boyutundayken gördükleridir. Bu sebeple İnsan-ı Nakıs denilir.

Oysa insan, cümle yaratılmışlıkta Hakk'ı gördüğü için, bu görüş onu her zerreye secdeye ulaştırdığı için, secde halinde yaratılmışlığın efendisidir. İnsan, bildiği Hak, gördüğü Hak, işittiği Hak, sevdiği Hak, kendi Hak olandır. İşte buna İnsan-ı Kâmil denir. O İnsan-ı Kamil ki Hakk'ın muhabbeti olan kendi varlığında Hakk'ın muhatabı olandır, daim huzurda bulunandır.

Kur'an'ı Kerimde ki "Ey insan aslına dön" emri insanı, İnsan-ı Kamil'liğe davettir. Gönüller sultanı efendim, İnsan-ı Kamil olarak zikrettiğimiz evliyaya ulaşır, o İnsan-ı Kamil'in gönlüne girmeden kendi insanlığımıza ermiş olamayacağımızı beyan etmektedir. Bu hususta şu dizelerle dile gelmektedir,

*Halil ibret al evliyanı kiramdan
Sakın uzak kalma zatı ikramdan
Tecelli edince hak insandan
Açılır sana sırlar perdesi
Açılır sana ehlullah neşesi*

İnsan, kendisini açılacak sırlar perdesine layık hale getirdiğinde yine efendimin,

İki kalmaz birlik kaplar cihanı
Hüsnüne şahit eyler insanı
Halil yanmaktır derdin dermanı
Bayram olur aşıklara dü cihan

beyanıyla işaret ettiği tevhit neşesine, aşk bayramına ulaşır. Şimdi, insan-ı hayvan dünyada bulunandır, insan-ı nakıs Sidret-ül Müntehaya varandır, insan-ı kamil miracını yapandır.

Dembir:

Cenabı Allah ancak İnsana hitap etmiş ve insanı kendisine yakıştırmıştır. Örneğin; Musa as'a Kelamullah yani kelamın, İsa as'a Ruhullah yani ruhum, İbrahim as'a Halilullah yani dostum, Hz Resulullah'a da Habibullah yani sevgilim demiştir. İnsanı kendisine "YAR" seçmiştir Allah. Bu sıfatlar sadece ismi zikredilmiş olan bu insanlara mı özeldir, yoksa insan suretinde olmak bu sıfatların namzeti olmak mıdır efendim?

Özkan Günal:

Şimdi, Cenabı Allah'ın ancak insana hitap edişi, ancak insanı hitabını işitecek, işittiğini anlayacak, tefekkür edecek ve tefekkür neticesinde hitaba cevap vererek, kendisine muhatap olarak yaratmasından gelmektedir.

"Biz emanetlerimizi dağlara, taşlara teklif ettik, kabullenmekten korktular. Ancak insan kabullendi"

ayeti bu gerçeğin delilidir. İnsan dışındaki diğer yaratılmışlığın emanet olan muhataplık iradesini kabul etmeyişleri, o istidatta yaratılmayışlarından. Ancak insanın kabul etmiş oluşundan, sadece insanın o iradeyle var olduğunu yani yaratıldığını beyan etmektedir Cenabı Allah. Biz buna cüz demektediriz. Buradaki cüz yine külden gayrılık değil, külün zahirliğindeki esmasıdır.

Şimdi, Cenabı Allah'ın eşya üzerindeki hükmü olan şeriat dediğimiz yaratılmışlık ahkâmını dile getirişinin ve anlatışının yani suretlerdeki düzen ve intizamın tertip edilmiş tecellisi olan Musa as, bu sebeple Kelamullah esmasını almıştır.

İsa as suretlerdeki intizamın neticesinde, suretin siretini, varlığın siretin zahirliği olduğunu muhabbet edişi cihetiyle, sırf kendiliksiz mana tecellisi yönüyle Ruhullah esması almıştır.

İbrahim as ise tevhit babası olması nedeniyle, sureti kayıtsız bırakmadan manaya tabi olarak her görülende Rabbisini muhatap aldığı için Halilullah esması almıştır.

Cenabı Resulullah efendimiz ise tevhidin kendisi ve ilk yaratılan nurun yani hakikati Muhammediyenin zahirliği olduğundan, kendisini kendisine telkin ettiğinden, tenzihi ve teşbihi yani Allah'a ait cümle tecellileri kendisinde tevhit ettiğinden Habibullah esmasıyla zikredilmektedir.

Kendisinin ve bu alemin Hakk'ın tecellisi olduğuna ulaşp Hakk'a kendisinden arif olur. İşte bu, tevhit üzere yaşamaktır ki o kişide Halilullahlık tecelliye gelmiştir. Tüm bunların neticesinde o, yere göğe sığmayana mekan olarak varlığında hakikati Muhammediyeye şahit olduğunda zatına ve sıfatına delil haline gelir. Muhatabı kendinden kendine olmaya başlar ki buna Muhammedi irfaniyet tecellisi denildiğinden kendiliksiz, nispetsiz, teberrüken tecelligah oluşuyla insanı kamildir.

İnsan, zeytinin yenilebilir haline denir ki zeytin yenilebilir olmak için Muhammed tezgahından geçmelidir.

İnsan, Allah'ın kendisinden Kendisini zikredişine dahil olandır.

İnsan, Allah ile Muhammedin muhabbetgahıdır.

İnsan, kendisinin Allah'ın Kendisinin muhabbeti olduğunu keşfedip, bu muhabbete muhatap olandır.

İnsan, İlahi aşkın tecellisidir.

İnsan, Allah'ın ilmini değil, Allah'ı bilendir.

Dembir: Efendim, vermiş olduğunuz bilgiler insan olmak yolundaki tüm Aşıklara şifa değerinde, teşekkür ederiz.

ilahlaşma

ilahileş

SİZDEN GELENLER

“İnsan Melekten Üstündür”

İnsan olabilmenin yegâne ve tek yolu insanlık yolunda atılan ilk adım, seyri-i sülûktür ve Efendiye biat ile başlar. İnsan, insan olabilmenin anlamını, gerekliliklerini, taşıdığı değeri, sorumluluklarını Efendisinin meydanında, Efendisinden öğrenir, anlar.

İnsan, Allah'ın bilinmeklik muradı üzere gaye varlık olarak halk edildiğinden, melekten üstündür çünkü halk denilen Allah'ın zahire çıkışıdır. Yani Allah, insanla zahir, görülür olmuştur. Allah, insan için

“Yeryüzündeki halifemdir”

buyuruyor. İlk yaratılışında,

Ona Kendi ruhumdan üfledim

diyerek insanı kendi zinetleriyle zinetlemiş ve bütün özellikleri ve güzelliğiyle Âdem'den zahir olmuştur. Bu sebeptendir ki, melekleri Âdem'e secde ettirmiştir. O halde, Allah'tan gayrı her hangi bir şeye secde edilebilir mi? Tabi ki edilemez. Âdem, Allah'tan gayrı yaratılmış ikinci bir varlık değildir.

İnsan, nefis ve ruhtan meydana gelmiş olup Efendimin,

“İki zıttı kendisinde barındırandır”

dediğidir. Melekler ise emre tabidirler. İnsanın nefsanî arzularından dolayı kendisiyle arasına engel oluşturabilecek istek, ihtiyaç ve beklentileri vardır. Melekler ise emre tabi olduklarından bu durum söz konusu değildir. İşte insan; kendisine yine kendi eliyle koymuş olduğu bu engelleri aşarak nefsim demekten geçip, rabbim diyerek,

Ey İnsan aslına dön!

hitabı gereği rabbini tanımaya, bilmeye, muhabbet etmeye ve kendini Allah'ın tecelligahı, olmaya layık hale getirebilirse insandır ve melekten üstündür. Aksi halde kendi nefsanî istek ve arzuları doğrultusunda hareket eder, hali ve muhabbeti o yönde olursa, değil melekten üstün olmak hayvandan daha aşağı hale gelir.

İnsanın üstünlüğü manası gereği taşıdığı emanetlerdir.

Efendimin Hak ve Hakikat meydanında insan diye anılan yine kendisi, İnsan-ı Kamil olan Efendi Babam'dır. Bizler müritleri, O'nun melekleriyiz. O'nun emri hitabı gereği kendinde Hakk'ın tecellisini görüp ona secde edenleriz. İrademiz külli irade olan, Efendimizin iradesine tabi olduğundan, daim onunla birlikte ve huzurda olduğumuzun anlayışı, hali oluştursa.

Hatice Polatlı

İNSAN NE DEĞİLDİR?

İnsanın yaratılışının gayesi neydi, yaratanın muradı neydi ki insanı insan eyledi, varlıklar âleminde ona en şerefli hizmeti verdi?

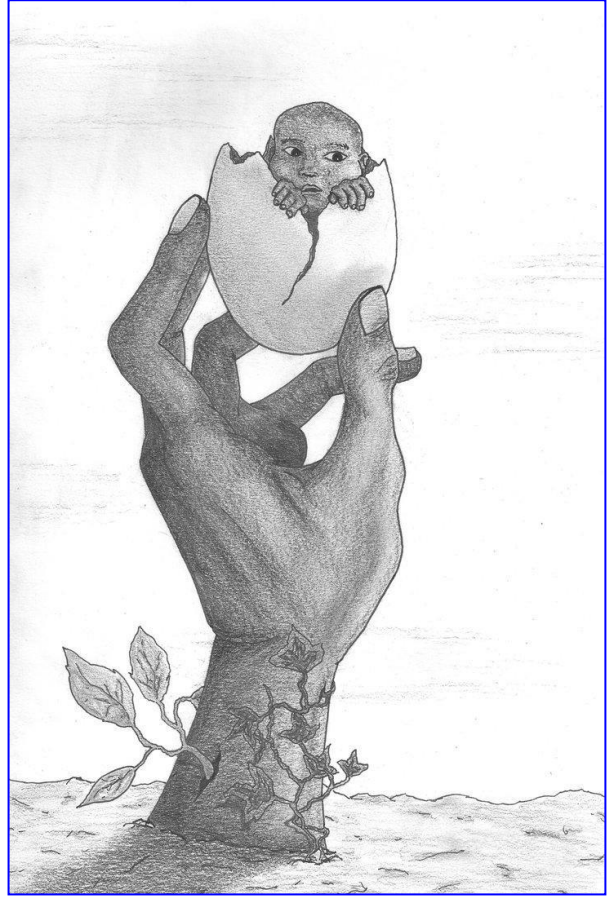
Rabbim, insanı boşuna yaratmadı, bir amaç bir gaye uğruna var etti, sebepsiz değil. İnsan esfelde bulunup, nefesine uyup, hayvani sıfatlarla yaşar, yiyip içer nefsi hevasında olursa bu bir insan modeli değildir. Allah buyurduğu üzere

”Bu âlemi senin için, senide kendin için var ettim.”

Rabbim burada ne anlatmak istiyor. İnsandan kendisini tanıyacak kendisini bilecek, bilinmekliğini istiyor. Âlemi insan için var etti ama insanoğlu dünyaya daldı, yaratanını unuttu. İnsan bunun için var edilmedi, surette insan, sirette hayvan, insan bu değildir.

Rabbim insanı en güzel şekilde Ahsen-i Takvim olarak dizayn etti, amacım bilinsin bu alemde görülsün diye. Yoksa şirki riya içinde maddesel istek ve arzularını, egolarını tatmin ile ömrünü zayi etmesi kadar üzücü bir şey olamaz. İnsanda nefsi yaşantı, haset, buğuz, kin, kibir, riya, inat, tamah gibi hasletler olursa aslından uzaklaştırır. Efendimin beyanıyla,

“Rabbim insanın düştüğü bu esfelden alaya yüceltmek için yine insandan insana hitap ile irşat görevlileri sunmuştur. Bu gönül erleri kendinden habersiz olan insanı Hakk’a davet için gönderilmiştir. Bunca tafsilatı ilahi olan yer, gök dahi ikisinin arasan da ki cümle mevcudat muhabbeti aşk ve sevdâ için var edildi. Lakin kalpleri mühürlü olanlar, kulakları mühürlü olanlar, gözleri mühürlü olanlar, anlayışları mühürlü olanlar ilahi güzelliği göremediler. Yaşamlarını fenası olan şeylerin peşinde zayi edip tükettiler. İnsana yakışan bu değil, insana yakışan, Sırrı Hüda’yı, Nuru Cemali görmektir. İnsanın; kâmil insan olmak, yaratılışının gayesini öğrenebilmek, iki elinin arasında yoğrulup şekil alabilmek için bir Mürşid-i Kamil’e ihtiyacı vardır. Bizim de ona benzememizi istedi. Seven sevdiğine benzer.”

İnsan siccin karanlığında olan değildir.

İnsan ikilikte olan değildir.

İnsan madde boyutunda kalan değildir.

İnsan şirki riya içinde olan değildir.

İnsan nefsinin ilah edinen değildir.

İnsan nefesine secde eden değildir.

İnsan kendine müstakil varlık veren değildir.

İnsan sureti insan sureti hayvan değildir.

Kıymet Bakır

Allah İnsanı Niçin Yarattı.

Kutsi Hadiste,

Ben bilinmez bir hazine idim, bilinmeyi murat ettim âlemi yarattım

Buyruğu üzere Âlem Cenabı Allah'ın bilinmesi için var olmuştur. Bu varlık planında insan Hakikate ve Allah gerçeğine muhabbet için yaratılmıştır. Muhabbetin içinde sevgi, saygı, samimiyet, teslimiyet, değer vermek, görmek, işitmek ve zikretmek vardır. Bunlar yaşamı oluşturan insanın temel kavramlarıdır. Bizler muhabbetimizi Cenabı Allah'la yapıyorsak insan, nefsimize müstakil varlık verip nefsimizle yapıyorsak mahluk mesafesindeyizdir. Bu bizim şirkimiz, ikiliğimiz, küfrümüzdür. Gönüller sultanı efendimin hizmetiyle Cenabı Allah'ın Kur'an'ı Kerimin Fecr suresi 27-28 ayetinde,

Ey mutmain olmuş nefis dön Rabbine, Ondan razı olarak ve rızasını kazanmış bulunarak.

Emrini yerine getirenler olma gayretimiz, onun bizlere muhabbeti ve yaşantısı ile bu yolu göstermesiyle, gösterdiği yolda yürüme gayretimiz bizi içinde bulunduğumuz mahluk halimizden insanlığımıza ulaştıracaktır. Bizler varlığımızın esas olan hakikati nispet ettiğimiz için kendi aslımızdan uzak ve ikilikte yaşıyoruz. Bu halimizden arınıp , temizlenip, varlığı sahibine teslim edip, Rabbe kendimizde şahit olunca muhabbetimiz şahit olduğumuz Rab ile olmaya başlar ki, işte o zaman biz insanlığımıza ulaştığımız demektir.

*İnsan, gayrı görmekten geçip Hakk'ı görendir,
İnsan, gayrı işitmekten geçip Hakk'ı işitendir,
İnsan, gayrı zikretmekten geçip Hakk'ı zikredendir.*

*

Cümle dertlere çare La ilahe illallah
Gönül'e zevki sefa de la ilahe illallah

Talip isen cemale erişesin kemale
Sırrını keşfetmeye de la ilahe illallah

Dilde zikri muhabbet gönülde esrar-ı halvet
Bilene ne büyük nimet de la ilahe illallah

Nurdan yaratıldı insan hakikat bilene ihsan
Bu demde hemen uyanan fe la ilahe illallah

Özün sözün bir eyle kalp haneni pak eyle
Dilde mihmandarın söyle de la ilahe illallah

Kendine dön kendini bul senden sanadır bil ki yol
Halil bunda olunur kul de la ilahe illallah

Basri-Berrak Aydın

Canlı Kurandır insan
Hakka ayet olunca
Kelamullahtır lisan
Gönül'e Aşk dolunca.

Ene Hak taşar dilden
Varlık fena bulunca
Haktır ispata gelen
Kıyameti kopunca.

Delildir cümle azan
Benliksiz kalınınca
Görülür olur insan
Hakikatle bakınca.

Oku **Halil** kitabın
Gözlerin açılınca
Daim Fakir kalasın
Tafsilata çıkınca.

UMMANIN ÇOCUKLARI

Yusuf Yörüger 3
Yaşında.

Dembir: Yusuf, insan nedir?

Yusuf: İnsanla konuşmaktan mutlu oluyoruz.

Dembir: İnsan ne yapar?

Yusuf: İnsan bildiğini merak eder.

Dembir: Allah nasıl insanları sever?

Yusuf: Mutlu insanlar iyi insanlardır.

Dembir: Asya, insan nedir?

Asya: İnsan vücut yapımıyla yapılıdır.
Kemikleri, kanları var. Onlarla insan
oluyoruz.

Dembir: Peki, Allah insanı niçin yarattı?

Asya: Bu dünyayı sevdiği ve dünyanın
insanlarla dolu olmasını istediği için.

Dembir: Allah insanları neden seviyor?

Asya: Çünkü insanları çok güzel yarattı, o
yüzden çok seviyor herkesi.

Dembir: Allah nasıl insanları seviyor?

Asya: Ağlamayan ve mutlu insanları.

Asya Yörüger 4,5
Yaşında

Özlem Tekşen 6
Yaşında.

Dembir: Özlem, insan nedir?

Özlem: Bir adam. (Adem!)

Dembir: İyi bir insan nasıl olmalı?

Özlem: Yemeklerini düzgün yemeli,
annesinin sözünü dinlemeli, babasını
üzmemeli.

Dembir: Allah nasıl insanları seviyor?

Özlem: Doğru davranan insanları seviyor.

Dembir: Allah insanı yaratmadan önce insan
neredeydi?

Özlem: Annesinin karnındaydı.

Melisa Türksün 7
Yaşında.

Dembir: Melisa insan nedir?

Melisa: Bizim gibi yaratılan bir şeydir. Güzel bir şeydir.

Dembir: Allah insanı niçin yarattı?

Melisa: Dünyada olması için herhalde. Şu anda bilmiyorum neden burada olmamızı istedi ama çok hem de çok merak ediyorum.

Dembir: Zehra, insan nedir?

Zehra: Canlı bir şeydir. Eğlencelidir, mutlu olandır.

Dembir: Allah insanı neden yarattı sence?

Zehra: Allah insanı yaşasın ve bir şeyler öğrensin diye yarattı.

Zehra Koşdere
8 Yaşında.

Dembir: Ercan, insan nedir?

Ercan: Canlıdır, varlıktır.

Dembir: Allah'la insan arasındaki ilişki nedir?

Ercan: Yaşamdır.

Dembir: İnsan yaratılmadan önce neredeydi?

Ercan: Var değildi. Cennetteydi.

Dembir: İnsan özel bir canlı mıdır sence?

Ercan: İnsan kendine göre özeldir. Hayvan kendine göre özeldir. Bitki kendine göre özeldir. Ama kafesteki bir ayı anahtarı alıp kapıyı açmayı düşünemez ama insan düşünebilir.

Ercan Günal 8
Yaşında.

Mısri Niyazi Hz İrfan Sofraları

Yirmi Altıncı Sofra

Bismillahirrahmanirrahim.

İnsan vücudunun, devamlı olarak kabilelerin gelip geçtiği dört yol ortasında bulunan büyük bir şehre benzetilmesi hakkındadır.

Kabileler bu yollardan birinden şehre girip ötekinden çıkarlar. Müminin, vücudu şehrine giren kabilelerle muamelesini ve münafığın bu kabilelerle muamelesini yani bu kabilelerin şehre ne suretle girip çıktıklarını beyan etmektedir.

Bil ki her insan, sureta cirmi küçük de olsa, manada büyüktür. Yedi gök ve yedi Arz ve bunlar içinde bulunan şeyler, Arş, Kürsi, Levh, Kalem, Cennet, Cehennem günde birkaç defa o vücut şehrine bir yandan girer, döner dolaşır, öbür yandan çıkar. Ama bunu insanlardan pek azı hissedebilir.

İnsan tıpkı büyük bir şehir gibidir. Ortasında büyük sultanın oturduğu büyük bir taht vardır. Bu tahta oturan sultan, Tanrı'nın hükmüdür. Ruh onun mülkü, kalp hazinesi, akıl ölçücüleri-tartıcıları, fehim ölçüğü ve terazisidir. Bu şehrin dört kapısı vardır. Göz, kulak, dil ve el. Bütün mahlûkat bir taraftan girer, öbür taraftan çıkar. Şehre girenler, aklın önünden geçmeden çıkamazlar. Fehim, bunların kıymetçe, ölçü ve tartıca iyisini kötüsünü seçer, beğendiğini alıkoyar, beğenmediğini salıverir.

Bu kabilelerden kimi göz kapısından girer, el kapısından çıkar. Yani görülerek girer, fiil, amel ve sanat olarak çıkar. Kimi kulak kapısından girer, dil kapısından çıkar. Yani işitilmek suretiyle girer, söz halinde çıkar. Akıl da önünden geçenlerin resimlerini çeker, hayale verir. Hayal, akıl defterlerinin sahibidir. Akıl da çektiği resimlerden beğendiklerini alıkoyar, beğenmediklerini salıverir.

Bunu bildinse, bil ki görme ve işitme yoluyla kabilelerin vücut şehrine girişlerinde müminle münafık arasında bir fark yoktur. Fakat gelen sermayeyi alıp fiilde ve sözde kullanma bakımından ikisi arasında çok farklar vardır. Mümin, kulak ve göz yoluyla gelenlerden Allah indinde hayırlı olanlarını alır, iyi yapar, iyi konuşur. Bir iyiliği bin, hatta daha çok yapar. O mümin Bakara suresi 261 ayette,

Her başakta yüz tane bulunan yedi başak bitiren bir bahçe gibidir. Allah, dilediğine kat kat verir.

denildiği gibidir. Münafık ise kulak ve göz yoluyla gelen kabilelerden Allah indinde şerli olanlarını alır, şer yapar, şer konuşur. Hatta o, müminin aksine, bir şerri bin ve daha fazla yapar. O birçok dallar veren, her dalında birçok dikenler bulunan kötü bir tane gibidir.

Mümin, imanına kuvvet veren, ilmini ve irfanını artıran amellerini halis yapan, ahlakını düzelterken başkasına rağbet etmez. Münafık da nifakını kuvvetlendiren, şeytanlığını artıran, kalp cemiyetini (huzurunu) dağıtan, vesvesesini toplayandan başkasına kuvvet vermez. İtibar rüyete değil, gördüğünü alıp onunla amel etmeyedir. İşitmeye değil, ahlaka ve konuşmaya itibar olunur. Güzeli işitmeye itibar yoktur; itibar, onu kabul etmeye, güzel meyvesinin zuhurudur. İyi olana bakmak mühim değil, fakat o iyi şeyin, senin amellerini hayra çevirmesi mühimdir.

İnsan, önünden her şey geçen, bir ayna gibidir. Bazı aynada eşyanın suretleri doğru, güzel görünür, bazılarında da eğri büğrü görünür. Mesela dev aynasında her şey, dev gibi görünür. Yahut insanlar Cenabı Hakk'ın Araf suresi 58 ayetinde buyurduğu üzere iyi veya çorak yere benzerler.

Güzel toprak, bitkisini Rabbinin izniyle verir. Kötü olan da ancak kavruk bitki çıkarır.

İyi toprak, kötü tohumu ıslah eder. İki üç devrede onu iyi yapar. Kötü toprak da iki üç devrede iyi tohumu bozar. Gerçek söz dinlemede insan kalbi de böyledir. Nitekim Allah Teâlâ Enfal suresi 23 ayetinde buyurmuştur.

Allah onlarda bir hayır görseydi, elbette onlara işittirirdi. Onlara işittirse bile elbette yüz çevirir, geri dönerler.

Ama bunların hepsinde hüküm, yine Hak Teâlâ'nın hükmüdür.

"İnsanların hepsi Mevla sayılır, çünkü onlar, Allah'ın kazasına göre bir fül icra ediyorlar."

*Derman arardım derdime,
Derdim bana derman imiş.
Burhan sorardım aslıma,
Aslım bana Bürhan imiş.*

MAKALE

İnsan...

Rahîmlerde sizlere dilediği şekli veren O dur. Başka ilâh yok ancak O vardır. Güçlü O'dur, hikmet sahibi O'dur.^(3/6) Doğrusu Allah katında İsa'nın durumu Âdem'in durumu gibidir. Onu topraktan yarattı. Sonra da ona "Ol" dedi. O da hemen oluverdi.^(3/59)

Ey bütün insan kümeleri, sizleri bir tek kişiden yaratan sonra ondan eşini yaratıp ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinize karşı gelmekten sakının! O Allah'a karşı gelmekten korkun ki siz O'nun ve rahîmlerin hürmetine birbirinizden isteklerde bulunursunuz. Şüphesiz ki Allah, üzerinizde gözcü bulunuyor."^(4/1) O, öyle bir yaratıcıdır ki sizi çamurdan yarattı, sonra bir eceli takdir etti. Bir ecel de O'nun katında adlandırılmıştır. Sonra da siz hâlâ şüphe ediyorsunuz.^(6/2)

O sizi bir tek nefisten yaratandır. Sizin için bir kalma yeri, bir de emanet olarak konulacağınız yer vardır. Anlayan bir toplum için ayetleri ayrıntılı bir şekilde açıkladık. ^(6/98) Düşün o vakti ki Rabbin meleklerle "Ben kuru bir çamurdan biçimlendirilmiş bir balçıktan bir beşer yaratacağım. ^(15/28)

İnsan düşünmez mi ki daha önce, o hiçbir şey olmadığı hâlde Biz kendisini yaratmışızdır. ^(19/67) Sizi topraktan yarattık, yine ona döndüreceğiz ve yine sizi ondan bir kere daha çıkaracağız. ^(20/55) Düşünmediler mi ki gökleri ve yeri yaratmış olan Allah, kendilerinin benzerini yaratmaya da kadirdir! Allah, onlar için bir vade takdir etti. Bunda şüphe yoktur. Ama zalimler inkârcılıktan başkasını kabullenmediler. ^(17/99)

Ey insanlar! Eğer yeniden dirilmekten şüphede iseniz, şunu bilin ki biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra alâkadan, sonra uzuvları belirsiz sonra canlı et parçasından yarattık ki size gösterelim ve dilediğimizi, belirlenmiş bir süreye kadar rahîmlerde bekletiriz; sonra sizi bir bebek olarak dışarı çıkarırız, sonra güçlü çağınıza uluşmanız için sizi büyütürüz. İçinizden kimi vefat eder; yine içinizden kimi de ömrünün en verimsiz çağına kadar götürülür; ta ki bilen bir kimse olduktan sonra bir şey bilmez hâle gelsin. Sen yeryüzünü de kupkuru ve ölü bir hâlde görürsün; fakat biz, üzerine yağmur indirdiğimizde o kıpırdanır, kabarıp ve her çeşitten iç açıcı bitkiler verilir çünkü Allah, Hakk'ın ta kendisidir. O, ölüleri diriltir yine O her şeye Hakkıyla kadirdir. ^(22/5-6)

İnkâr edenler, göklerle yer bitişik bir hâlde iken bizim, onları birbirinden kopardığımızı ve her canlıyı sudan yarattığımızı görüp düşünmediler mi? Yine de inanmazlar mı? ^(21/30) Sonra nütfeyi alâka yaptık. Peşinden alâkayı bir parçacık et hâline soktuk; bu bir parçacık eti kemiklere çevirdik, bu kemikleri etle

kapladık. Sonra onu başka bir yaratışla insan hâline getirdik. Yapıp yaratanların en güzeli olan Allah pek yücedir. ^(23/14)

Sizi yeryüzünde yaratıp yapan O dur, hep O'nun huzurunda toplanacaksınız. ^(23/79) And olsun biz insanı kuru bir çamurdan, şekillenmiş kara balçıktan yarattık. ^(15/26) İnsanı bir damla sudan yarattı. Birde bakarsın ki o, açık bir düşman kesilmiş. ^(16/4) Allah her canlıyı sudan yarattı. İşte bunlardan kimi karnı üstünde sürünür, kimi iki ayağı üstünde yürür, kimi dört ayağı üstünde yürür. Dilediğini yaratır; şüphesiz Allah her şeye kadirdir. ^(24/45)

Sudan bir insan yaratıp da ona bir soy ve hısımlık getiren O dur. Rabbinin her şeye gücü yeter. (25/54) O ölüden diriye çıkarır, diriden de ölü çıkarır ve toprağa ölümünden sonra hayat verir. Sizler de işte öyle çıkarılacaksınız. (30/19)

Yine O'nun sizi topraktan yaratması ayetlerindedir ki, sonra da siz şimdi bir beşersiniz, yayılıp duruyorsunuz. (30/20) O ki yarattığı her şeyi güzel yarattı ve insanı yaratmaya da bir çamurdan başladı (32/7) Sonra onu düzenli bir şekle sokup, içine kendi ruhundan üfledi ve sizin için kulaklar, gözler, kalpler, yaratmıştır. Ne kadar az şükrediyorsunuz! (32/9) İnsan görmez mi ki biz onu meniden yarattık. Birde bakıyorsun ki apaçık düşman kesilmiş! (36/37)

Şimdi sor onlara! Yaratma bakımından onlar mı daha zor, yoksa bizim yarattığımız mı? Şüphesiz ki kendilerini yapışkan bir çamurdan yarattık. (37/11) Yeri sizin için yerleşim alanı, göğü de bir bina kılan, size şekil verip de şeklinizi güzel yapan ve sizi temiz besinlerle rızıklandıran Allah'tır. İşte Allah sizin Rabbinizdir. Âlemlerin Rabbi Allah, yücelerden yücedir. (40/64) Sizin yaratılışınızda ve yeryüzünde yaydığı canlılarda, kesin olarak inanan bir toplum için ibret verici işaretler vardır. (50/16)

Rahman Kur'an'ı öğretti. İnsanı yarattı. Ona açıklamayı öğretti. (66/1-4) Onları yeniden, yepyeniden yarattık. (56/35) İnsan üzerinden, henüz kendisinin anılan bir şey olmadığı uzun bir süre geçmedi mi? Gerçek şu ki biz insanı katışık bir nutfeden yarattık; onu imtihan edelim diye kendisini iştir ve görür kıldık. (76/1-2) Ve Allah, yerden ot bitirir gibi sizi yetiştirdi. Sonradan sizi onda geri çevirecek ve sizi bir çıkarış daha çıkaracaktır. (71/17-18)

Ey insanlar! Biz sizi dayanaksız bir sudan yaratmadık mı? İşte o suyu, belli bir süreye kadar sağlam bir yere yerleştirdik. (77/20-22) Sizi yaratmak mı daha güç yoksa gökyüzünü yaratmak mı ki onu Allah bina etti, onu yükseltip düzene koydu. Gecesini kararttı, gündüzünü ağarttı. (79/27-29) Allah onu neden yarattı? Bir nutfeden yarattı da ona şekil verdi. Sonra ona yolu kolaylaştırdı. (80/18-20) İnsan neden yaratıldığına bir baksın! Atılan bir sudan yaratıldı. O su, sırt ile göğüs kafesi arasından çıkar, işte Allah insanı tekrar yaratmaya da kadirdir. (86/5-8)

İncire, zeytine, Sina Dağı'na ve şu emin beldeye yemin ederim ki biz insanı en güzel biçimde yarattık. Sonra onu aşağıların aşağısına indirdik. (95/1-2) Yaratan Rabbinin adıyla oku! O insanı bir aşılınmış yumurtadan yarattı (96/1-2) Şüphesiz ki Rabbiniz gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Arş'a istiva eden, geceyi durmadan kendisini kovalayan gündüze bürüyüp örten, güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğmiş durumda yaratan Allah'tır. Uyanık olup

bilesiniz ki yaratmak da emretmek de O'na mahsustur. Âlemlerin Rabbi Allah ne yücedir. (7/54)

Allah dilemedikçe, hiçbir şey dileyemezsiniz. Çünkü her şeyi bilen hikmet sahibi ancak Allah'tır. (76/30) Fakat âlemlerin Rabbi olan Allah dilemeyince siz dileyemezsiniz. (81/29) Sonra, onları siz öldürmediniz, fakat onları Allah öldürdü; attığın zamanda sen atmadın. Lâkin Allah attı. Bu da müminlere güzel bir imtihan geçirtmek içindi. Gerçekten Allah iştir, bilendir. (8/17)

Ey insanlar! Allah'ın vadi gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve o aldatici da Allah hakkında sizi kandırmasın. (35/5) Rabbin meleklerle demişti ki Ben muhakkak çamurdan bir insan yaratacağım. Onu tamamlayıp içine de ruhumdan üfürdüğüm zaman derhâl ona secdeye kapanın! Bütün melekler toptan secde ettiler yalnız İblis secde etmedi. O büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu. (98/71-74) Oysa sizi türlü merhalelerden geçirerek O yaratmıştır. (71/14)

And olsun sizi yarattık, sonra size şekil verdik, sonra da meleklerle, Âdem'e secde edin! Diye emrettik. İblisin dışındakiler secde ettiler. O secde edenlerden olmadı. (7/11)

De ki: Gerçekten siz, yeri iki günde yaratanı inkâr edip, O'na ortaklar mı koşuyorsunuz? O, âlemlerin Rabbidir. (41/9) And olsun insanı biz yarattık ve nefsinin kendisine fısıldadıklarını biliriz ve biz ona şah damarından daha yakınız. (50/16) Biz, her şeyi bir ölçüye göre yarattık. (54/49) Acaba onlar herhangi bir yaratıcı olmadan mı yaratıldılar? Yoksa kendileri mi yaratıcıdır? (52/35)

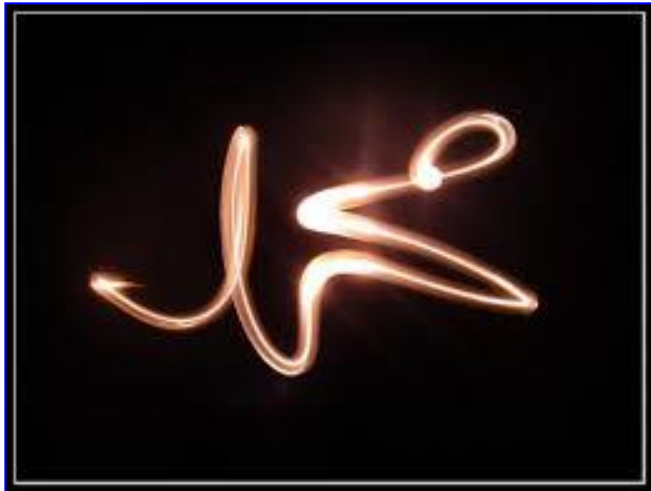
Şurası muhakkak ki atıldığında nutfeden, erkek ve dişiden ibaret olan iki çifti O yarattı. (53/45-46) Sizi biz yarattık. Tasdik etmeniz gerekmez mi? Söyleyin öyleyse döktüğünüz meni nedir? Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratan Biz miyiz? (56/57-59)

Sizi yaratan O dur. Böyle iken kiminiz kâfir, kiminiz mümindir. Allah yaptıklarınızı görendir. (64/2)

Bir zamanlar Rabbin meleklerle: "Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım" demişti. Melekler orada bozgunculuk yapacak ve kan dökecek birisini mi yaratacaksın? Oysa biz seni överek tesbih ediyor ve seni takdis ediyoruz dediler. Rabbin Ben sizin bilmediklerinizi bilirim dedi. (2/30)

Derken Âdem Rabbinden birtakım kelimeler aldı, onlarla tövbe etti. O da tövbesini kabul etti. Muhakkak O, tövbeyi çok kabul eden, çok esirgeyendir. (2/37) Ve Âdem'e isimlerin hepsini öğretti, sonra onları meleklerle gösterip: "Haydi davanızda sadıksanız bana şunları isimleriyle haber verin." dedi. (2/31) Ve o zaman meleklerle: "Âdem'e secde edin!" dedik, hemen secde ettiler. Yalnız İblis dayattı, kibrine yediremedi, inkârcılardan oldu. (2/34)

Ve de ki: Rabbin şeytanların kışkırtmasından sana sığınırım, onların yanımda bulunmalarından da sana sığınırım Rabbin. (23/97-98) Ey iman edenler, Allah'ı çok zikredin, O'nu sabah ve akşam tesbih edin, yüceltin. (33/41) Muhakkak ki, Allah'ı zikretmek her şeyden daha büyüktür. (29/45) Allah'ın zikrini kim umursamazsa, ona bir şeytanı musallat ederiz de, artık o, ondan hiç ayrılmayan bir arkadaş olur. (43/36) Sabah ve akşam içinden yalvararak ve korkarak yüksek olmayan hafif bir sesle Allah'ı zikret.

Gafillerden olma. (7/205) Oysa Allah sizi de, yaptığınız şeyleri de yaratmıştır. (37/96) Hani sana, "Muhakkak Rabbin, insanları çepeçevre kuşatmıştır" demiştik. Sana gösterdiğimiz o rüyayı da, Kur'an'da lânetlenmiş bulunan o ağacı da sırf insanları sınamak için vesile yaptık. Biz onları korkutuyoruz. Fakat bu, sadece onların büyük azgınlıklarını artırdı. (17/60)

Aşk u Niyazlarımla.

Cenabı Resul'den Allah bilinir
Ali esmasında Muhammed zahir
Fatıma tül Zehra Nur Cemalidir
Aşığa canandır Aşkın içinde.

Hasan-ül Müçteba İmam Hüseyin
Halvete giriyor Zeynel Abidin
Muhammed Bakır'da Teslimiyetin
Aşığa canandır Aşkın içinde.

Caferi Sadık'ın Sadakatiyle
Musa-i Kazım'ın Cömertliğinde
İmam Ali Rıza İlim şehrinde
Aşığa canandır Aşkın içinde.

Muhammed Taki'yle İrfaniyetin
Ali-el Naki'yle Tecellidesin
Hasan Askeriyle Secde edensin
Aşığa canandır Aşkın içinde.

Muhammed Mehdinin Zuhur edişi
Seyit Pir Muhammed Nur'ul Arabi
Risalet sahibi Kemal Efendi
Aşığa canandır Aşkın içinde.

Mustafa Nuri'dir Teveccühdeki
Zahir edişinde **Halil**'dir ismi
Fakir cümlesi bir Hak elbisesi
Aşığa canandır Aşkın içinde.

ALINTI BÖLÜMÜ

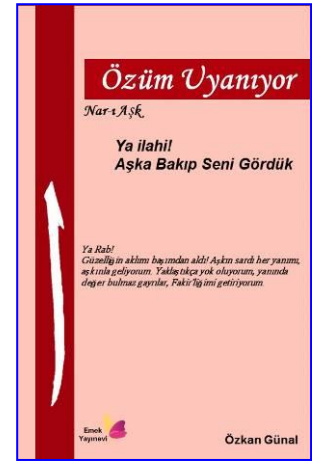
Sessizliğimin içinde sakladığım en güzel yanımla sevmek. Yaşam denen günlük koşturmaların, anlık sahte tatminlerinin arasındaki tek gerçek. Beni ben eden, beni insan eden sıkı sıkıya tutduğum en güzel şey. Beklentilerden sıyrıp kendimi, sadece sevmek.

SEVGİYE DAİR

Kul olmak,
Bir insan için
Ulaşabileceği,
En güzel ve
En değerli
Olgudur.

GÜL KOKULARI

Dağlarım parçalandı cemâlin zuhura gelince, kendimden geçtim ve kaldım bir müddet. Ben artık eski ben değilim, içim dışıma çıktı yeniden ayağa kalkışında. Fakirliğimi getirişim, varlığımla ziynetledi. Seninle seni görür, seninle seni işitir, seninle seni zikreder haldeyim. Zikrimin tecellisiyim kul esmasında. Okuyorum adınla insanlığımla. ÖZÜM UYANIYOR

Secde eyle Âdem'e ta kim Hakk'a'a kul olasın

Eden Âdem'den eba Hak'dan dahi oldu cüdâ

(Secde eyle Âdem'e ki Hakk'a kul olasın. Âdem'e secde etmeyen Hak'tan uzak olur.)

Sonra meleklerle "Haydi, Âdem'in önünde secde edin!" dediğimizde iblis dışında hepsi yere kapandı. O ise reddetti bunu, kibrine yediremedi ve hakkı görmezlikten gelerek inkârcılardan oldu.

Cenab-ı Allah, bilinmeklik muradı olarak Âdem As halk ettiği vakit, kendisinin bilineceği her ne kadar özellik varsa o özelliklerle donattı. Âdem As da kendisini sırladı, kendisiyle ziynetledi. Kim Adem'i gördü Hakk'ı gördü, kim Adem'i bildi, Hakk'ı bildi. Kim Âdem'e secde etti, Hakk'a secde etti. Cenab-ı Allah, Adem As'dan bahsederken "biz" ibaresini kullanmaktadır.

Âdem Aleyhisselamı sevmek, Allah'ı sevmektir. Âdem Aleyhisselamın seni sevmesi, Allah'ın seni sevmesi; Âdem Aleyhisselamın senden razı olaması Allah'ın senden razı olmasıdır. Zaten istenen iman boyutu da bu değil midir?

VAHDET DERYASI

Karanlığına
Aşk ateşiyle
Işık tutanlar,
Gerçekleri
Ayan beyan
Görürler.

GÜL KOKULARI 2

İnsanın kendisi kitap
Okumayı bilenlere.
Yüzüdür kişiye mihrap
Bakmasını bilenlere.

Sıfatlarıyla donattı
Görmesini bilenlere.
Söylenenler Hak kelamı
Duymasını bilenlere.

Hüda'dır semiül baser
Esmaları bilenlere.
Tecelliler hep bir eser
Müessiri bilenlere.

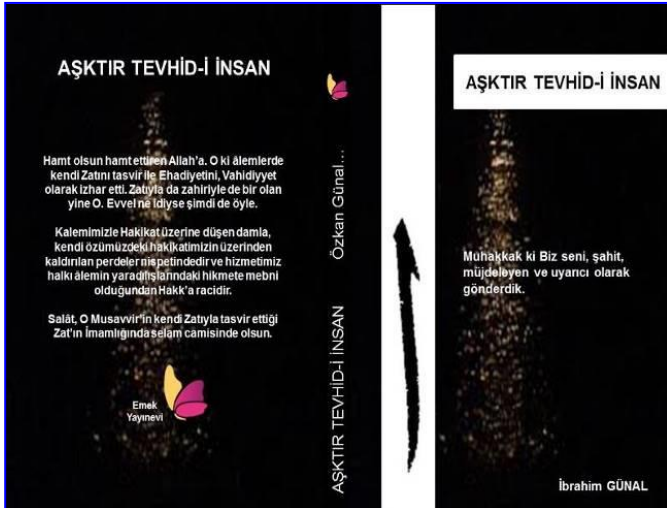
Zatna delildir insan
Kendisini bilenlere.
Fakir, Halil Haktır inan
Zikretmeyi bilenlere.

SEBEBİ YAR CEMALİ

Düşüğümüz bu gaflet, delalet ve dahi cehalet, Allah gerçeğinden ve bu alandaki aşktan sevgiden ve muhabbetten bizleri uzak düşürdü. Varlığı tanzim eden, bilinmekliğini murat eden kudretullah yakınlık asıl amacımızdır. Bunun içindir ki, Cenabı Allah Kuranı Kerimin, Fecr suresi 27-28 ayetinde:

Ey mutmain olan nefis! Rabbine dön razı olarak ve Allah'ın rızasını kazanmış olarak!

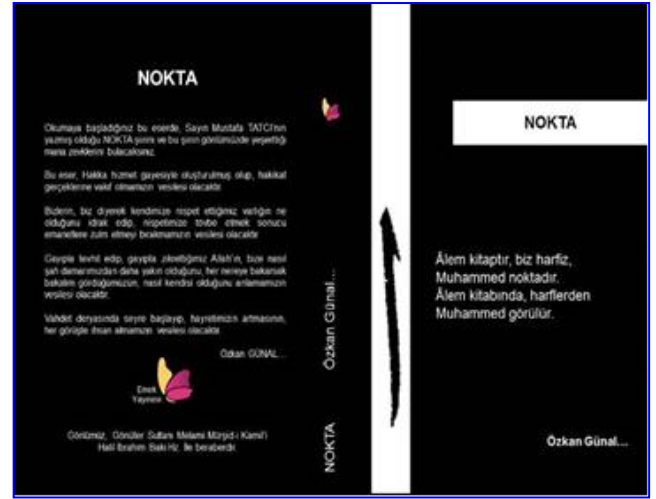
demektedir. Çünkü insan gaye varlığı olup maksudullah için halk olunmuştur. İnsanın varoluş planındaki asli görev ve hizmetini kudretullah şöyle belirliyor.

İnsan, insan denilen boyutta manayı hakikat olan Allah gerçeğine muhabbet için var olmuştur. Zuhuru kâinat kitabında tecelliye suphana aşk sevgi ve muhabbetullah ile vasılı illallahın tahakkuku için bulunduğu idrakını oluşturması ve bu idrakın gereği olan yaşantının gerçekleşmesi emrolunmaktadır. Yoksa yiyip içip, giyinip süslenip şirki riya içinde maddesel istek ve arzularını egolarını tatmin ile ömrünü zayi etmesi kadar üzücü bir şey olamaz.

AŞKTIR TEVHİD-İ İNSAN

YA'SİNDE YATAN ÖLÜYÜM

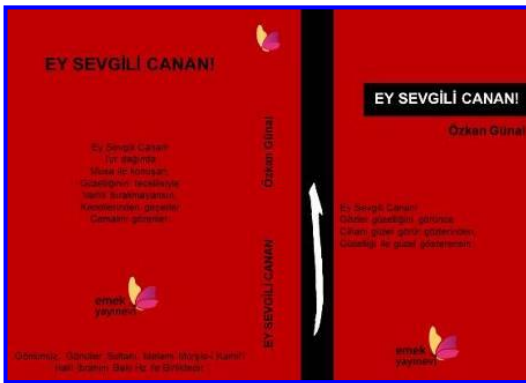
Buradaki ölü ibaresi, Gözü var ama görmez, Kulağı var ama işitmez, Dili var ama zikretmez, Kudreti var ama çalışmaz, İradesi var ama istemez, İlimi var ama bilmez, Hayatı var ama dirilmez, anlamlarında kullanılmaktadır. Bu sıfatlar insan suretinde canlı mahluk boyutunda bulunan kişi için, Hak'tan yana değil de nefsi emmareden yana olursa, enfüsünde sükun halde bulunur. Batında asıl olarak bulunan nur, kendisini görmek için biz olarak zahir oldu lakin bizler nurun kendisi için ziynetlediği sıfatları, nur için değil de nefsimiz için kullandığımızdan, beyandaki İnsanda ölüyüm hitabı gerçekleşmektedir.

Oysa insan, Muhammedi nurun tafsilatı olarak yani, nurun kendi batınındaki özellik iken nurun kendisini muhabbeti için nurdan zahir olmuştur. İnsan nurun zahirdeki halidir. Nur zahir olunca insan ismini alır. Bu konuda Niyazi Mısıri Hz şöyle hitap etmektedir:

Hüsnünü izhar eder bunca sıfat Zatına insanı bürhan eylemiş. NOKTA

Ey sevgili canan!

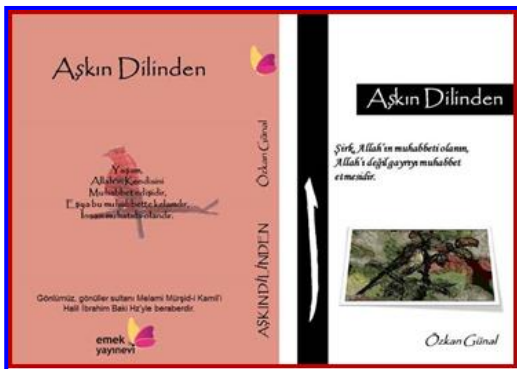

Defineler gömülü viraneler mekânın.
Sevdiğini kendisine kadeh yapansın.
Kendini doldurup kendin içmekteyin
Gönül hanede.

Oh my beloved Lord!
You indwell ruins where treasures are buried.
And you are the one who makes his beloved the goblet of
love. You fill yourself and you drink it.

EY SEVGİLİ CANAN!

İnsan, hayallerinin peşinden koştuğu kadar insandır, yaşam taşır. Tutundukları, kendisini var edenlerdir aslında. Sağa sola bakınmasıdır kendisini araması ve sevda kıvılcımdır kalpte koca yangına dönüşen. Olması için istemek, o ilk adımı atmak düşmeyi göze alıp... Asla bırakmamak. **GİTMELİYİM**

- ☞ Yaşamın namazın olmalı. Yaşam ve namaz, Kur'an ve insan, ikiz kardeşirler.
- ☞ Allah'ın, kendisini muhabbet edişi olan insan, Allah'tan gayrıları zikredişiyle ömrünü zayi eder.
- ☞ Kâinatın merkezinde insan vardır. Yaşamın içerisinden insanı alırsan, madde değerli olur.

Her yeri hüsnün gülistan eylemiş
Her tarafta bağ u bostan eylemiş

Ziynet etmiş zir ü pes evsaf ile
Her sıfattan zatın ilan eylemiş

Bunca evsaftan görünen bir cemal
Bir cemali bunca elvan eylemiş

Hep kitab-ı Hak'tır eşya sandığın
Ol okur kim seyr-i evtan eylemiş

Hüsnünü izhar eder cümle sıfat
Zatına insanı burhan eylemiş

Hakk'ı istersen yürü insana bak
Şems-i zat yüzünde rahşan eylemiş

Hak yüzü insan yüzünden görünür
Zat-ı Rahman şeklin insan eylemiş

Nice görsün şems-i veçhin çün anın
Zahid-i a'ma ki tuğyan eylemiş

İçini almış anın zerk u riya
Gönlünü şeytan perişan eylemiş

Her nazarda gördüğü Hak arifin
Her görüşte nice ihsan eylemiş

Hakk'ı anlamak değil asan ola
Adeta Hak böyle erkân eylemiş

Salik erince kemale şöyle bil
Yüreğin baş ağrını kan eylemiş

Anlayınca zat-ı Hakk'ı zevk ile
Bu **Niyazi** nice seyran eylemiş

BİTİM

Değerli okuyucu,

Emek Yayınevi, Dembir dergisinin sekizinci sayısını okuduğunuz için emeği geçenler olarak hepimize çok teşekkür ederiz. Umarız okuduklarınızın **İnsan**'a olan bakışınıza katkısı olmuştur.

Amacımız, alışla gelmişlik ve ezber bilgiler ile kutsiyeti sınırlanamayacak olan insanın kalıplarımızın içine sığdırılmaya çalışıldığını gösterip, insan denilenin kutsiyetini ve yaratılış anlamını fark ettirerek bu kalıpları kırmaktır. Allah hiçbir kalıba sığmaz, Allah'a varmak için kendi kalıplarımızı kırmalıyız ki kalıplarımızı kırdığımızda hür kalınan yerde insan denilen olabiliriz ancak ve ancak o zaman yaratılış gayemiz doğrultusunda Hakk'ın rızasını kazanmışlardan olup Hakk'ın kendisini anlatışına muhatap olabiliriz. Kişi, kendi varlığının kaynağı olanı tanıdığı anda kendisini, kendisini tanıdığı anda varlığının kaynağını tanımış olur. Allah'ın bizi bildiği gibi bizde kendimizi bilmeye başladığımızda Allah ile bilişmiş oluruz. Unutmamalıyız ki gönüller sultanı efendimin buyurduğu gibi insan, "**Tahsili Kemal, seyri Cemal**" için yaratılmıştır.

Bu sayımızı, Emek Yayınevinden ileride yayınlanacak olan, Özkan Günal'ın kaleme aldığı, düzenlemesini Emine Aytül Erol'un, yaptığı Abdurrahim Fedai Hz'nin Risale-i Vehbiye eserinin şerhini içeren, ilk tasavvufi şerh roman olma özelliği taşıyan **ARAYIŞ** isimli eserle noktalıyoruz.

ARAYIŞ

*

**İçinde Nüşhayı insan ki zatına olup mirat
Kılıptur cümleye serdar, ana olmuş delil bizzat.**

(Zat tecellisi olarak zatına delil olması ile insan tüm yaratılanların en güzelidir.)

Ey canım benim, ey oğul. Yukarıda, iman Peygambere ümmet olmak ile mümkündür demiştin ya, işte secdesini başarmış insan denilendir o. Mahvı vücut secdesini yapıp, zat tecellisinde Müminliğe erip ümmet olmayı başarmış, iman ehli olup insanlığına ulaşan, insan diye anılır olmaya başlayan.

Oğul! Dışarıya, uzaklara gitmeden yakına getirip, kendinde görerek düşün. İnsan dışındaki yani senin dışındaki tüm canlı mahlûklar, senin zahiri, bedensel, canlı metabolizma olma yönüyle görünüşte değil ama dirilik, ilim, istek, kudret, görme, işitme ve konuşma özellikleriyle aynıdırlar. Görebilmek için kıyaslama yapabilirsin, her hangi bir canlı mahlûk seç kendine ve karşılaştı. Seninle aynı dilde aynı şeyleri konuşmuyor olmaları onlarda da kelam sıfatı olmadığı anlamına gelmez. Senin istediğin şeyleri istemiyor olmaları onlarda da istek olmadığı anlamına gelmez. Seninle aynı şeyleri işitmiyor oluşları, onlarda da işitme sıfatı olmadığı anlamına gelmez.

Gönlümüz, gönüller sultanı, Melami Mürşid-i Kamili, Damperli İbrahim, Halil İbrahim Baki Hz. ile beraberdir. Üzerimizdeki nurunun bizi aydınlatması, gönlümüzdeki yanan kandil oluşu, daimi olsun.

ALLAH ALLAH

